

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2023 ROKU

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
I. PODKARPACIE NA TLE KEAJU I REGIONÓW UE	8
II. ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI WG WIEKU, DEPOPULACJA I MIGRACJE	14
III. ROZWÓJ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	17
IV. PRACUJĄCY A LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM	24
V. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2023 ROKU	30
5.1. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA	33
5.2. PRZYCZYNY FLUKTUACJI OSÓB BEZROBOTNYCH	35
5.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIĘKU	39
5.4. OSOBY BEZROBOTNE WG WIEKU	40
5.5. OSOBY BEZROBOTNE WG WYKSZTAŁCENIA	40
5.6. OSOBY BEZROBOTNE WG STAŻU PRACY	41
5.7. OSOBY BEZROBOTNE WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA	42
5.8. OSOBY BEZROBOTNE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	43
5.9. OSOBY BEZROBOTNE WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI	46
5.10. OSOBY BEZROBOTNE WG ZAWODÓW	47
5.11. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP	49
5.12. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE I INNE FORMY INTERWENCJI	53
5.13. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW	56
5.14. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	57
ZAKOŃCZENIE	58

WSTĘP

Analiza sytuacji na rynku pracy w województwie podkarpackim zawiera informacje na temat zmian następujących w rozwoju zasobów ludzkich. Jest to periodyk, wydawany przez służby zatrudnienia od 1990 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie realizuje zróżnicowane projekty wzmacniające aktywność zawodową i rozwój kadr pracowniczych. Wszelkie wysiłki mają na celu dokonanie rzetelnej oceny rozwoju zasobów ludzkich i wobec uzyskanych rezultatów – jak najlepszego planowania w obszarze zmian kadr pracowniczych. Opracowanie przyczynia się do wzmacniania wielu pozytywnych tendencji w zakresie aktywizacji pracowników, bezrobotnych i osób biernych zawodowo.

Odbiorcami informacji (zamieszczanej w formie elektronicznej na stronie internetowej WUP) są zarówno osoby fizyczne jak i środowiska zaangażowane w bieżące problemy regionu, instytucje oświatowe, szkoleniowe (kształcenia, podnoszenia kwalifikacji), organizacje pozarządowe i pracodawcy. Zawarte w analizie informacje opracowano na podstawie sprawozdawczości publicznej, gdzie wykorzystano następujące źródła danych:

- 1) sprawozdania o rynku pracy w województwie podkarpackim, w tym:

- a) **załącznik 1** – bezrobotni i oferty pracy wg zawodów,
 - b) **załącznik 2** – poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne,
 - c) **załącznik 3** – bezrobotni wg gmin,
 - d) **załącznik 4** – umowy z agencjami zatrudnienia, programy specjalne, programy regionalne, Program Aktywizacja i Integracja, zlecenie działań aktywizacyjnych,
- 2) MRiPS–02 – sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy,
- 3) Informacje dotyczące funkcjonowania wsparcia realizowanego w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim.

Zestawienie obejmuje założony okres czasu. Jego wyniki można porównać z analogicznym okresem lat ubiegłych. Bezpośrednio porównywalny okres następuje od 2000 roku, w którym to powstało w wyniku reformy administracyjnej – województwo podkarpackie. Jednocześnie w uzasadnionych przypadkach dla adekwatnego opisu zmian zachodzących na rynku pracy, zaprezentowano szerszą perspektywę czasową lub przestrzenną. Należy nadmienić o oczywistych niedoskonałościach zawartych w zestawie danych i stosowanych porównań, które jednakże w większości są możliwe do zniwelowania i trafnego oszacowania ich wpływu. Z tym mankamentem mierzą się również wszystkie analizy typu *desk research*, które zostały oparte o tzw. „dane zastane” tj. już wcześniej wytworzone w wyniku różnorodnych działań badawczych.

Do niedoskonałości pojawiających się w innych płaszczyznach i wynikającej z uwarunkowań natury ekonomicznej, należą ograniczenie perspektywy tylko do zjawisk rejestrowanych w statystykach i pomijanie szarej strefy (ang. *shadow economy*). Jednakże odpowiedni dobór źródeł, poszerzających perspektywę badawczą, niweluje niektóre mankamenty metody analizy danych statystyki publicznej, co prowadzi wprost do trafnej diagnozy istniejących procesów czy pojawiających się zjawisk społecznych.

Ankieta realizowana jako badania panelowe (w regularnych odstępach czasu np. raz na pół roku) również posiada szereg niedoskonałości. Wyniki z ankiety obarczone są np. błędami wnioskowania czy mogą się pojawiać nietrafne uogólnienia. Pojawiają się również błędy wynikające z samego doboru próby, przez co nie zawsze trafnie opisują zmiany zachodzące w społecznościach lokalnych, gminach czy powiatach. Ponadto każda metoda i technika badań społecznych posiada ograniczenia immamentne tj. związane z samą zastosowaną metodą.

Kolejnym zagadnieniem jest np. dobór różnych metod i technik badawczych w jednym badaniu. Sama technika badawcza czy metoda nie jest (nigdy nie była) od razu panaceum na zmiany zachodzące w żywej tkance społecznej. Wobec niedoskonałości wskaźników (nie obejmują wszystkich bezrobotnych i ofert dostępnych na rynku, a tylko zarejestrowane i zgłoszone do PUP) dane zawarte w sprawozdawczości, zbierane cały czas tym samym sposobem – prezentują przynajmniej w sposób adekwatny zmiany. Opisują procesy zachodzące na regionalnym rynku pracy. Czy są reprezentatywne dla całości? – pozostaje pytaniem otwartym, ale na pewno dla jego szacunków z większej części rynku – tak. Liczbę bezrobotnych czy ofert pracy można potraktować w taki sam sposób jak próbę z badanego segmentu rynku, która podobnie jak próbka z badań socjologicznych, nie obejmuje przecież (z założenia) wszystkich badanych jednostek. Jednak po właściwej interpretacji wybranych wartości liczbowych (np. wg osi czasu) możemy diagnozować i prognozować w sposób adekwatny do następujących, kolejno po sobie zdarzeń. Metoda i jej trafność czy zakres, zapisany w rozpatrywanych wielkościach liczbowych przez badanie są w analizie eksploracyjnej mniej istotne. Bardziej charakterystyczny pozostaje określony przez te przybliżone wartości – strumień zmian w dekadach czy większych jednostkach czasu.

Opracowanie stanowi pewien zasób informacji, który ukazuje aktualny stan zatrudnienia, stopień przedsiębiorczości i możliwości aktywizowania różnych grup pozostających w sferze bierności zawodowej, a obecnych potencjałem na rynku. Analiza jest porównywalna w układzie poszczególnych rozdziałów do analogicznych periodyków z lat ubiegłych. Niektóre procesy dowodzą korzystniejszej sytuacji na rynku pracy, a inne prezentują ograniczenia.

Tradycyjnie w połowie roku odnotowujemy spadek bezrobocia rejestrowanego (mierzonego np. spadkiem stopy bezrobocia). W analizowanym okresie wpływ na rynek pracy w województwie podkarpackim miały następujące zjawiska – spowolnienie gospodarcze, inflacja (w tym wzrost cen energii) i niepewność geopolityczna.

Zawieranie decyzji handlowych w warunkach wolnej konkurencji przeciwdziałało inflacji. Niekorzystne zjawiska udało się ograniczyć, co zwiększyło odporność rynku na czynniki zewnętrzne. Wzrost płac menedżerów był w 2022 i pierwszym półroczu 2023 r. – wysoki, jednak niejednokrotnie poniżej inflacji. Płace osób najwięcej zarabiających mają wpływ na średnią krajową i będą wpływać (jako jeden z czynników) na wzrost płacy minimalnej w II półroczu 2023 r. W okresie ostatnich miesięcy inflacja utrzymywała się na wysokim poziomie z powodu wzrastających kosztów produkcji (energii, surowców),

wysokiego popytu – co wobec konieczności dokonania zakupów towarów pierwszej potrzeby (FMCG¹) – pozwoliło producentom przenieść koszty na konsumentów.

Pomimo ograniczonych możliwości firm w dalszej części 2023 r. niektórzy pracownicy mogą dążyć do renegotjacji stawek w umowach. Powodami mogą być np. brak refundacji, zabezpieczeń i odzieży roboczej. Trudne warunki pracy w niektórych zawodach są poza wyższymi gratyfikacjami jedną z głównych przyczyn utrzymania strumienia emigracji ekonomicznej do krajów Europy Zachodniej i Północnej. Poziomą fluktuacją pracowników (tzw. ruch kadrowy) w firmie zależy od atrakcyjności oferty pracodawcy. Znaczna rotacja w zakładzie może wynikać również np. z możliwości uzyskania różnorodnych refundacji na zatrudnienie nowego pracownika.

Na stabilność zatrudnienia wpływają również tzw. *giggersi* tzn. osoby zatrudnione jednocześnie u kilku pracodawców, którzy dobrze zarządzają swoim czasem (aktualnie 10 proc. ogółu pracujących). Osoby twórcze minimalizują niekorzystne zmiany. Wykorzystując w większym stopniu swoją kreatywność wpływają na zróżnicowanie oferty lub minimalizację kosztów, co przeciwdziała spadkowi siły nabywczej rodzimej waluty ².

Wzrost ilości pracodawców, u których dana osoba pracuje, może w skrajnych sytuacjach powodować pracoholizm (uzależnienie od nadmiernej ilości pracy). Jednak zjawisko znacznie niweluje satysfakcja z wykonanej pracy, płynne integrowanie sfery publicznej i prywatnej (*work-life integrity*) przez rozwiązania pracy zdalnej i hybrydowej. Zapisy w przepisach chronią zarówno pracodawców przez utratą poufności, jak i pracownika przed wykorzystaniem prywatności do maksymalizacji zysku, bez ponoszenia przez pracodawcę niezbędnych kosztów ³.

Niektóre z trendów, które będą przez cały czas obecne na rynku pracy w 2023 r. to uzyskanie przez pracowników większej równowagi między życiem zawodowym i prywatnym (*work-life balance*). Poczucie dobrze wykonanej pracy w przyzwoitych warunkach, chroni zdrowie pracowników, zmniejszając znacznie koszty systemu ubezpieczeń społecznych.

¹ Fast Moving Consumer Goods. Szybko zbywalne towary konsumpcyjne.

² Waluta fiducyjna (fides=wiara).

³ Jednym z istotnych elementów zmian jest celowe zwiększanie przez pracowników tzw. „monetyzacji” czasu pracy. Nie zaakceptują niższego wynagrodzenia, jeśli mogą zarobić więcej w innym miejscu. Odrzucają wszelkie inne pozapłacowe benefity, dopóki pensja nie osiągnie odpowiedniego poziomu. Najbardziej poszukiwanymi kompetencjami pozostaną techniczne, miękkie i języki. Wśród najbardziej poszukiwanych, oprócz technicznych wymienia się m.in. inteligencję emocjonalną, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, zdolność ustawicznego uczenia się i przekazania wiedzy innym. Wraz z rozwojem sztucznej inteligencji popyt na umiejętności miękkie będzie wzrastał. Zdobycie i utrzymanie takich specjalistów będzie wyzwaniem dla pracodawców. Trendy na rynku pracy pokazują – jakie umiejętności będą istotne w przyszłości. Już dziś są to m.in. programowanie, rozwój systemów informatycznych, umiejętność praktycznego stosowania wiedzy ekonomicznej w bankowości, finansach, handlu – z wykorzystaniem najnowszych zdobyczy techniki. Rynek pracy odczuwa deficyt specjalistów ze znajomością języków obcych (B2,C1,C2). Najczęściej poszukiwanymi są angielski, następnie niemiecki, francuski, holenderski, włoski i hiszpański. Na znaczeniu zyskują też języki nietypowe np. skandynawskie, ukraiński, mołdawski itp. oraz dalekich kontynentów. Świat coraz bardziej staje się „globalną wioską”, a języki egzotyczne zyskują na znaczeniu. Są niezbędne dla ekspansji rodzimych firm.

Powoduje wzrost efektywności. Firmy oferują za efektywniejszą pracę lepsze gratyfikacje, co jest bodźcem do utrzymania dobrej kondycji gospodarki. Precyzyjna alokacja wynagrodzenia do osób generujących zysk, warunkuje uzyskanie większej przejrzystości sektora finansów i wynagrodzeń. Kolejnym trendem, o którym warto wspomnieć jest coraz większa oferta benefitów wpływająca na zmiany w tzw. *well-beingu* (dobrym samopoczuciu pracowników). Coraz więcej pracodawców wdraża nowoczesne rozwiązania. Większość firm, mimo korzystniejszych zmian, będzie jednak odczuwać niedobór kandydatów do pracy, spowodowany wzrostem emigracji zarobkowej – zarówno faktycznej jak i w formie pracy zdalnej⁴.

Odnotowano większy spadek bezrobocia w powiatach rolniczych niż przemysłowych, co może wynikać ze znacznego poziomu uzależnienia się firm w regionach o większym udziale przemysłu – od zbytu realizowanego przez zagranicznych kooperantów. Brak rozwoju niezależnego od współpracy kooperacyjnej – spowodował okresowe, lokalne przyrosty liczby bezrobotnych, jako kolejny czynnik na rynku pracy w I półroczu 2023 r. Utrzymała się na niskim poziomie rejestracja nowych osób bezrobotnych, zarówno w formie tzw. „napływu” jak i zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i zarejestrowanych jako bezrobotni w powiatowych urzędach pracy (PUP). W I półroczu 2023 r. nastąpił spadek liczby ofert dostępnych w PUP, co oznaczało symptomy możliwych zawirowań po stronie popytu.

Eksport żywności z Ukrainy, w której zainteresowane są zachodnie korporacje (wykupiły większość rolnictwa i przemysłu na Ukrainie) zaburzył w pewnym sensie rynek rolny w Polsce. Nie tylko ceny artykułów spożywczych poszły do góry. Zdrożały również wyroby przemysłowe. Koszty wydatkowane na energię wzrosły (najwięcej elektryczność), która wpływa na finalne ceny produktów i usług. Dodatkowo pośrednictwo w handlu jest obciążone marżami, a z drugiej strony utrzymany wysoki poziom popytu nie dopuszcza do obniżek.

Wiele pozytywnych zmian będzie trudne do utrzymania, z powodu konfliktu zbrojnego za naszą wschodnią granicą. Najmniej korzystna sytuacja może mieć miejsce

⁴ Nowym sposobem współpracy upowszechnionym w pandemii (2020–2021) jest komunikacja asynchroniczna, która pozwala grupie pracować w blokach niezakłóconego czasu, gwarantuje zapis wszystkiego, co zostało powiedziane i udostępnione, podczas gdy komunikacja synchroniczna nie zawsze jest rejestrowana. Komunikacja asynchroniczna daje szansę pomyśleć przed udzieleniem odpowiedzi i pozwala łączyć się z zespołem niezależnie od miejsca i czasu. Aby ją częściej stosować osoby kierujące zmieniają praktykę pracy. Taki system pozwala na zredukowanie ilości bezproduktywnych spotkań i osiągnięcie lepszych wniosków końcowych szkoleń, sympozjów i konferencji. Wykorzystanie techniki w pracy biurowej, produkcji i usługach, a nawet w rolnictwie – już pozwala na podniesienie produktywności. Metaversum (nowy cyfrowy świat) będzie zyskiwać coraz większą rolę w rekrutacji. W ciągu najbliższych lat nastąpi rozwój technologii Human Relations. Proces ten spowoduje powstanie nowych zawodów i skrócenie działań HR’owców. *Recruitment Process Outsourcing* jest dla wielu firm już nie od dzisiaj w centrum uwagi. Takim zleceniobiorcą jest często powiatowy urząd pracy, a pośrednicy pracy najbardziej fachowymi rekruterami dla pracodawców. Przez outsourcing podmioty znacznie tną koszty. W 2024 r. przewidujemy wzrost korzystania z pośrednictwa w pozyskaniu talentów.

w branżach związanych z koniecznością uzupełnienia stanu zatrudnienia doświadczonymi pracownikami. Zarówno wśród specjalistów, rzemieślników i w pracach prostych. Są to budownictwo, rolnictwo i produkcja przemysłowa. Deficyty występują od dawna w służbie zdrowia. Brakuje kierowców i pracowników handlu. Popyt w powiatach rolniczych, w przypadku sektora turystyki czy niektórych usług ma charakter sezonowy. Pracownicy w bardzo wielu zawodach i powiatach województwa podkarpackiego nie mają pewności zatrudnienia, a więc ich decyzje ekonomiczne redukują się w dalszym ciągu do niezbędnego minimum. Taki stan nie powoduje wzrostu konsumpcji, czyli również będzie przyczyną spadku zysków osób najbogatszych. Przeciwdziałać stagnacji mogą rozsądne inwestycje w technologie niskoemisyjne, które przyniosą w przyszłości znaczną redukcję kosztów funkcjonowania rodzin i firm. Na wyższy poziom dywersyfikacji będą miały również wpływ inwestycje równoległe w przemysł high-tech, który będąc w pewnym sensie niezależnym od zagranicznych inwestorów, może być przyczyną minimalizacji zagrożeń w przyszłości.

W I półroczu 2023 r. liczba bezrobotnych uległa zmniejszeniu o 3982 osoby i przyjęła stan na dzień 30 czerwca 2023 r. w ilości 65064 bezrobotnych. Liczba ta nie dowodzi wysokiego poziomu bezrobocia, porównując do 2020 r. i w szerszym zakresie – do najwyższych stanów z początków XXI w. (styczeń 2002 r.) i stanowi tylko 32,3 proc. stanu na 31-01-2002 r. (201525). Spadek liczby bezrobotnych jest pozytywnym zjawiskiem, który może nastąpić przy utrzymaniu tego trendu, również w III kwartale 2023 r. wobec wykorzystania wielu instrumentów interwencji.

Zapraszamy do zapoznania się z analizą. W I części informacje pochodzą z publikacji dostępnych na rynku lub zbiorów danych GUS. W II części, uwzględniając ustalony w ramach sprawozdawczości zasób informacji – źródłem są sprawozdania o rynku pracy. Zarówno pierwsza jak i druga część zawiera dane, które są częścią statystyki publicznej. Istotne dane liczbowe cytowane w niniejszej publikacji, zostały przygotowane w dodatku statystycznym. Mogą zostać wykorzystane przez osoby zainteresowane tematem lub zajmujące się rozwojem rynku pracy.

I. PODKARPACIE NA TLE KEAJU I REGIONÓW UE

TABELA 1. WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE W PORÓWNANIU DO ŚREDNIEJ KRAJOWEJ ⁵

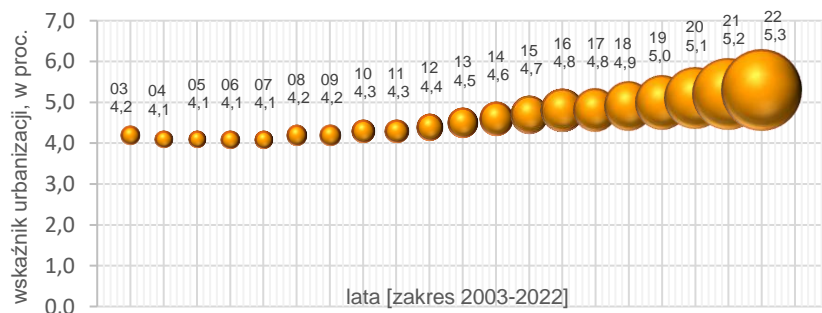
LP.	WSKAŹNIK	2021	2022	2023	UWAGI
1.	Liczba ludności [osoby]	2 115 578 osób (stan na 30 VI) Polska 38 162 224	2 081 585 osób (stan na 30 VI) Polska 37 827 355	Brak danych	5,5 proc. populacji całego kraju. Nastąpił spadek o 33993 osób [czerwiec 2021 do czerwca 2022].
2.	Ludność zamieszkała w miastach [osoby, odsetek w ogółem]	52 miasta 877 371 osób 41,47 proc. ludności (stan na 30 VI)	52 miasta 856 595 osób 41,15 proc. ludności (stan na 30 VI)	Brak danych	Najniższy odsetek ludności w miastach w porównaniu międzywojewódzkim.
3.	Gęstość zaludnienia [ludność w przeliczeniu na 1 km ²]	116,9 os./km ²	116,5 os./km ²	Brak danych	Dla kraju: 120,8 os./km ² [2022]. 121,2 os./km ² [2021].
4.	Przyrost naturalny [na 1000 ludności]	- (minus) 4,10 ‰ [w roku]	- (minus) 2,46 ‰ [w roku]	Brak danych [półrocze/rok]	Wartość dla kraju (2022): minus 3,79 ‰. 5 lokata dla Podkarpacia wśród województw – mniejszy ujemny przyrost naturalny jak na Podkarpaciu odnotowano w województwach: małopolskim -1,42 ‰, pomorskim -1,89 ‰, wielkopolskim -2,16 ‰ i mazowieckim -2,24 ‰.
5.	Wskaźnik urbanizacji [udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w powierzchni ogółem]	5,2	5,3 ⁶	Brak danych	woj. podkarpackie 2003 r. – 4,2 proc. wzrost do 5,3 proc. w 2022 r. o 1,1 pkt. proc. Polska 2003 – 4,6 proc. wzrost do 5,8 proc. w 2022 r. o 1,2 pkt. proc.

⁵ BDL, 27-VI-2023 r. Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju TERYT, Rocznik demograficzny 2022, Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2022, Stan, ruch naturalny i migracje ludności w województwie podkarpackim w 2022 roku; Wstępne szacunki PKB według regionów w 2021 roku.

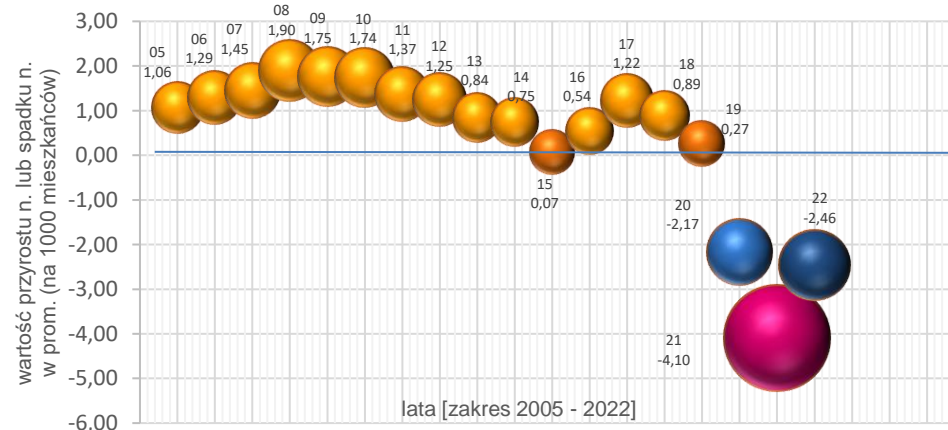
⁶ BDL, 27-VI-2023 r.

LP.	WSKAŹNIK	2021	2022	2023	UWAGI
6.	Współczynnik feminizacji [liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn]	104	104	Brak danych	Dla Polski: 107.
7.	Mediana wieku mieszkańców [ogółem, miernik starzenia się społeczeństwa]	41,3 lat	41,7 lat	Brak danych	Polska 1990 – 32,3 vs. 2022 – 42,3. Podkarpackie 2005 – 34,6 vs. 2021 – 41,7. Wzrost mediany wieku.
8.	Wskaźnik migracji ludności tj. saldo migracji ogółem – wewnętrznych i zagranicznych [osoby]	- (minus) 1934	- (minus) 2089	Brak danych	Przyczyną ujemnego salda migracji ogółem jest przemieszczanie się ludności województwa podkarpackiego do dużych aglomeracji w kraju (również przepływ z miast do suburbii) i emigracja za granicę RP.
9.	Produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca ⁷ [zł]	48187	brak danych	brak danych	Średnia dla Polski: 69069 zł [2021]. Podkarpackie – przedostatnia (15) lokata wśród Województw (69,8 proc. średniej krajowej, 2021).
10.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ogółem w gospodarce narodowej ⁸ [zł]	5172,11	brak danych	brak danych	per capita – 15 lokata na 16 województw.

W1. Wskaźnik urbanizacji, podkarpackie

W2. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców, podkarpackie

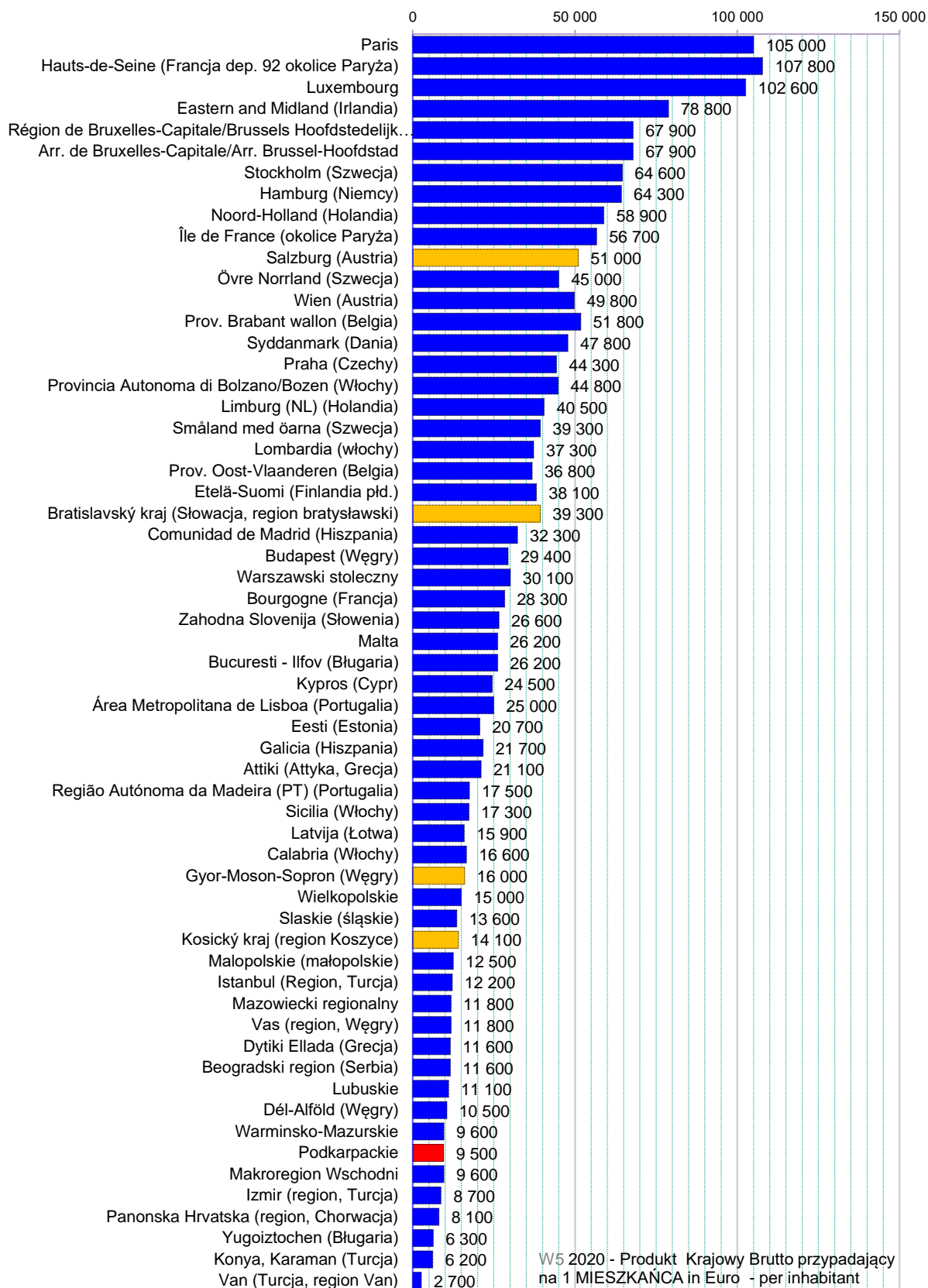
⁷ Porównanie szacunków wstępnych PKB, <http://stat.gov.pl>.

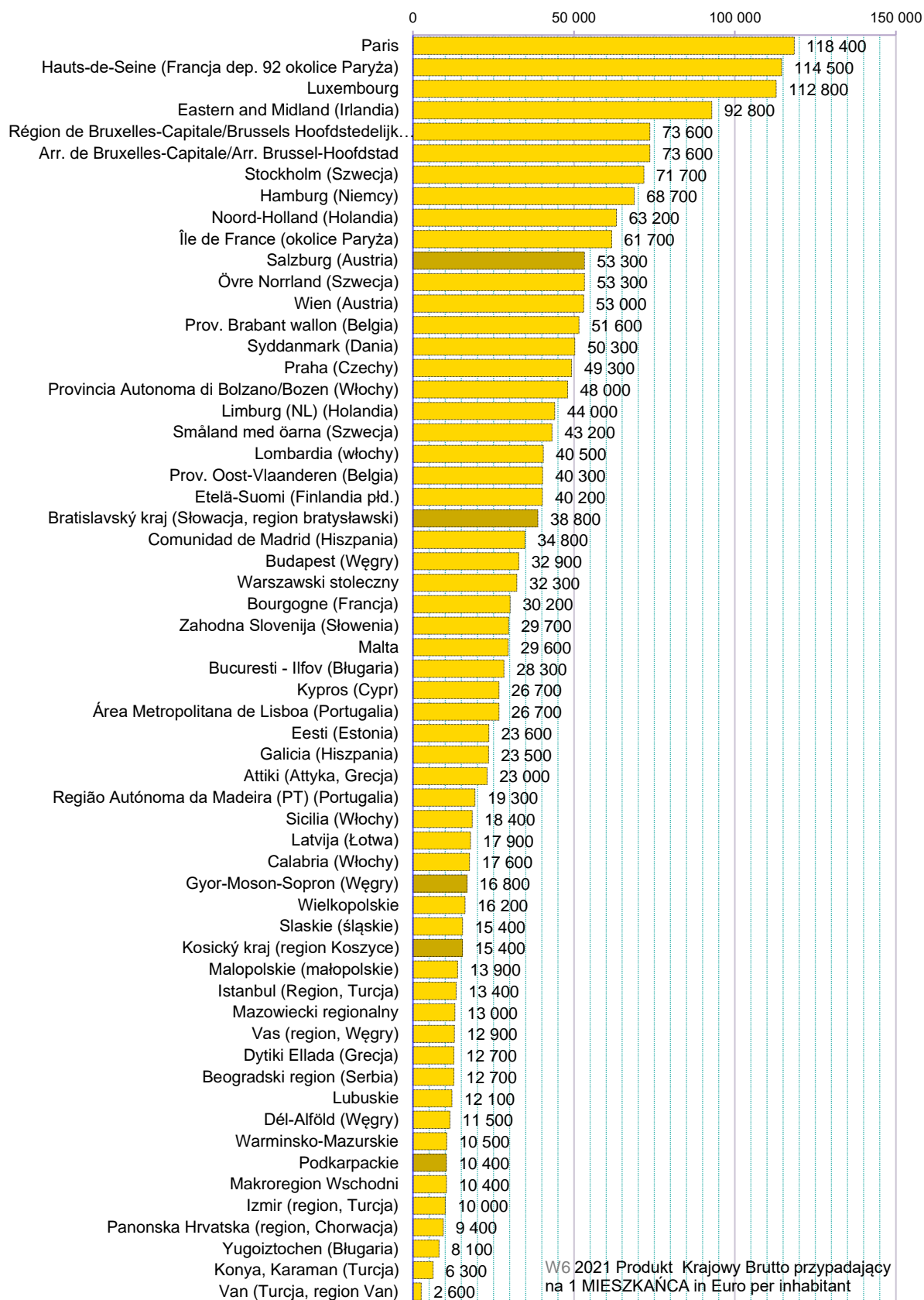
⁸ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

W 3.4. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA,
PORÓWNANIE WSTĘPNYCH SZACUNKÓW PKB [2020 - 2021]

W 5.6. GROSS DOMESTIC PRODUCT (PER INHABITANT) – PKB NA 1 MIESZKAŃCA.
 NAJBOGATSZE REGIONY W POR. DO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO [2020 – 2021] *

* Źródło: Eurostat Database. Dane zaprezentowano dla porównania poziomu produktu krajowego brutto województwa podkarpackiego z innymi regionami UE i regionami krajów dla których Eurostat zamieścił odpowiednio przeliczony GDP. PKB (Produkt Krajowy Brutto) jest wskaźnikiem produkcji regionu. Ozwierciedla całkowitą wartość wszystkich wytworzonych towarów i usług, pomniejszoną o wartość towarów i usług wykorzystanych do zużycia pośredniego w ich produkcji.

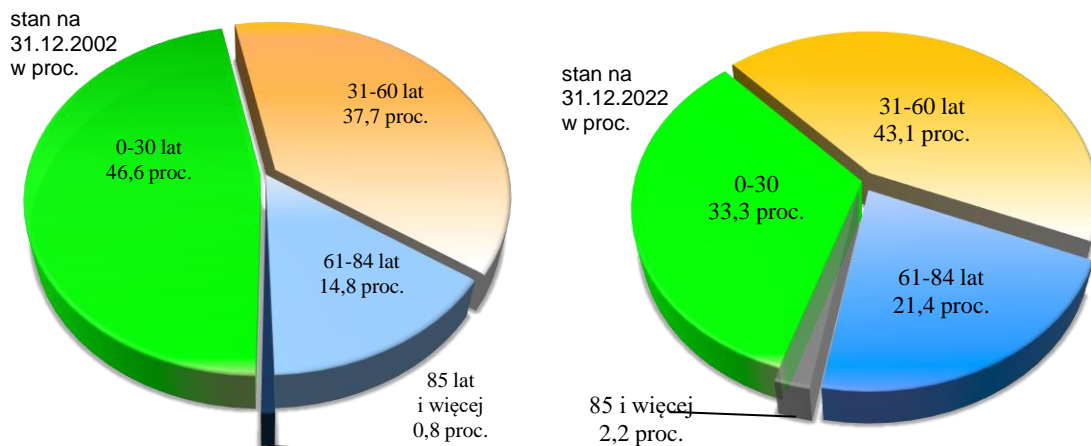
Analiza sytuacji na rynku pracy w województwie podkarpackim zawiera opis procesów wpływających na rynek pracy. Powyższe dane zwracają uwagę przede wszystkim na:

- najniższy w Polsce udział ludności zamieszkałej w miastach, który koresponduje z niskim wskaźnikiem urbanizacji (udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych do powierzchni ogółem (16 lokata w rankingu wojewódzkim). Województwo podkarpackie znalazło się w grupie 8 województw o niższym wskaźniku niż średnia w kraju (59,55 proc.),
- skupienie ludności na części obszaru województwa. Występowanie terenów o niskiej gęstości zaludnienia i znacznych walorach przyrodniczych. Z powodu znacznego rozwoju nowoczesnych form komunikacji czy elektronicznych form pracy zdalnej – niska gęstość zaludnienia w wielu częściach regionu może być plusem, ponieważ coraz mniej istotna staje się obecność pracowników w jednym miejscu i czasie. Nowoczesne środki komunikacji umożliwiają asynchroniczną wymianę informacji.
- wzrastająca mediana wieku, która w 2022 roku była niższa od średniej w kraju oraz ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności we wszystkich województwach w kraju. W 11 województwach wyższy jak na Podkarpaciu, w 4 niższy. Piąta lokata w kraju licząc od najniższej wartości,
- Niski poziom rozwoju gospodarczego, z którego wynika m. in. niewielka zamożność mieszkańców mierzona produktem krajowym brutto na 1 mieszkańca (w stosunku do pozostałych części Polski i regionów UE).
- Jedno z najniższych przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w rankingu międzywojewódzkim.
- Szacuje się, że osób polskiego pochodzenia poza granicami RP jest ogółem ok. 20 mln. Dodatkowo ponad 2 mln. obywateli Polski przebywa na emigracji czasowej (pow. 3 m-cy, z zamiarem powrotu) [dane GUS]. Emigracja jest większa z regionów peryferyjnych, o niskim dochodzie brutto na 1 mieszkańca, a więc na Podkarpaciu emigracji sezonowej jest więcej niż średnia 125 tys. osób z danego województwa ⁹.

⁹ Saldo migracji. Oblicza się je jako różnicę imigracji (przyjazdów) i emigracji (wyjazdów). $SM = I - E$. Wartość można przeliczyć do liczby mieszkańców na danym terenie – jest to współczynnik [saldo migracji] $WSM = (I - E)/L * 1000\%$.

II. ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI WG WIEKU, DEPOPULACJA I MIGRACJE

W7. STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA (PODKAPACIE)

T2. ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CO DO PRZEDZIAŁÓW WIEKU STOSOWANYCH W BADANIU AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI WEDŁUG BAEL, W PROC.

Wartości wskaźnika w roku	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny ¹⁰	25,2	24,6	23,8	23,0	22,6	21,8	21,0	20,3	19,5	18,8	18,1	17,4	16,8
Produkcyjny	61,5	62,0	62,5	63,2	63,3	63,9	64,5	65,2	65,9	66,5	67,1	67,5	67,9
Poprodukcyjny	13,3	13,4	13,6	13,8	14,1	14,3	14,4	14,5	14,6	14,7	14,9	15,1	15,3

Wartości wskaźnika w roku	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	16,4	16,1	16,2	16,0	15,7	15,5	15,4	15,2	15,1	15,1	15,2	15,2	15,1
Produkcyjny	68,1	68,1	67,9	67,8	67,5	67,3	66,9	66,6	66,1	65,6	65,0	64,4	64,1
Poprodukcyjny	15,5	15,7	15,9	16,3	16,7	17,2	17,7	18,2	18,8	19,3	19,8	20,4	20,8

Wartości wskaźnika w roku	'21	'22									Wzrost lub spadek w okresie 1995 – 2022 (pkt. proc.)	Wzrost lub spadek w okresie 2021 – 2022 (pkt. proc.)
Wiek ludności – w przedziałach												
Przedprodukcyjny	15,1	15,6									- 9,6	+ 0,5
Produkcyjny	63,8	62,6									+1,1	- 1,2
Poprodukcyjny	21,1	21,7									+ 8,4	+ 0,6

¹⁰ Ludność w wieku przedprodukcyjnym wg metody Badania Aktywności Ekonomicznej jest to ludności 14 lat i mniej. Za wiek produkcyjny GUS przyjmuje – dla kobiet od 15 do 59 lat oraz dla mężczyzn od 15 do 64 lat.

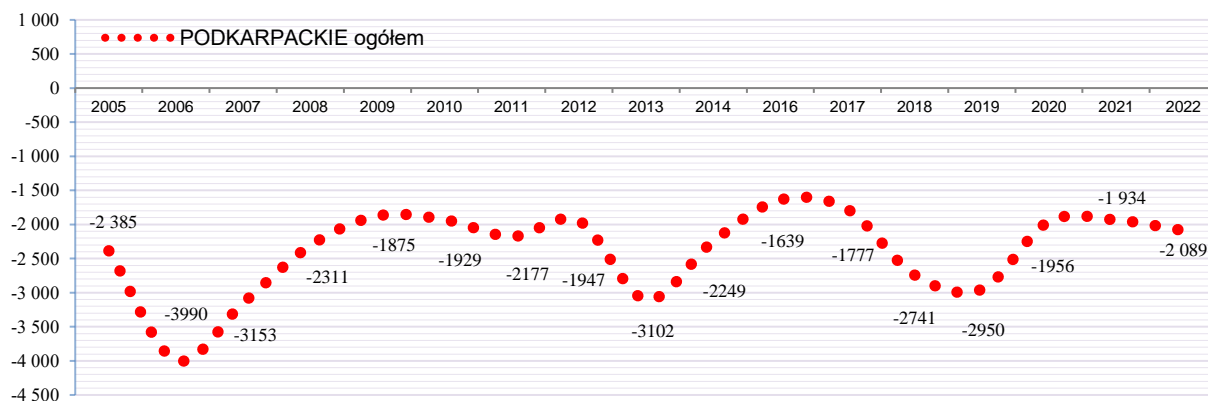
T3. ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CD. PRZEDZIAŁÓW WIEKU – STOSOWANYCH W BADANIACH DEMOGRAFICZNYCH GUS, W PROC.

Wartości wskaźnika w roku	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	30,5	29,9	29,3	28,5	28,3	27,5	26,6	25,6	24,7	23,9	23,1	22,3	21,7
Produkcyjny	56,2	56,6	57,1	57,7	57,6	58,2	59,0	59,8	60,7	61,4	62,0	62,6	63,1
Poprodukcyjny	13,3	13,4	13,6	13,8	14,1	14,3	14,4	14,5	14,6	14,7	14,9	15,1	15,3

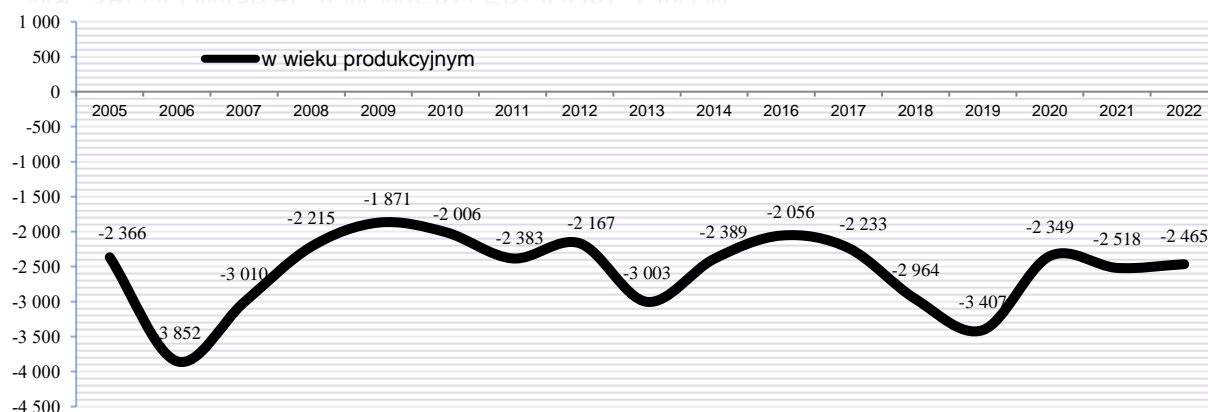
Wartości wskaźnika w roku	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	21,0	20,4	20,3	19,8	19,5	19,1	18,8	18,5	18,4	18,3	18,2	18,2	18,1
Produkcyjny	63,5	63,8	63,9	63,9	63,8	63,7	63,5	63,2	62,9	62,4	62,0	61,5	61,1
Poprodukcyjny	15,5	15,7	15,9	16,3	16,7	17,2	17,7	18,2	18,8	19,3	19,8	20,4	20,8

Wartości wskaźnika w roku	'21	'22								Wzrost lub spadek w okresie 1995 – 2022 (pkt. proc.)	Wzrost lub spadek w okresie 2021 – 2022 (pkt. proc.)
Wiek ludności – w przedziałach											
Przedprodukcyjny	18,1	18,7								- 11,8	- 0,6
Produkcyjny	60,8	59,5								+ 3,3	- 1,3
Poprodukcyjny	21,1	21,7								+ 8,4	+ 0,6

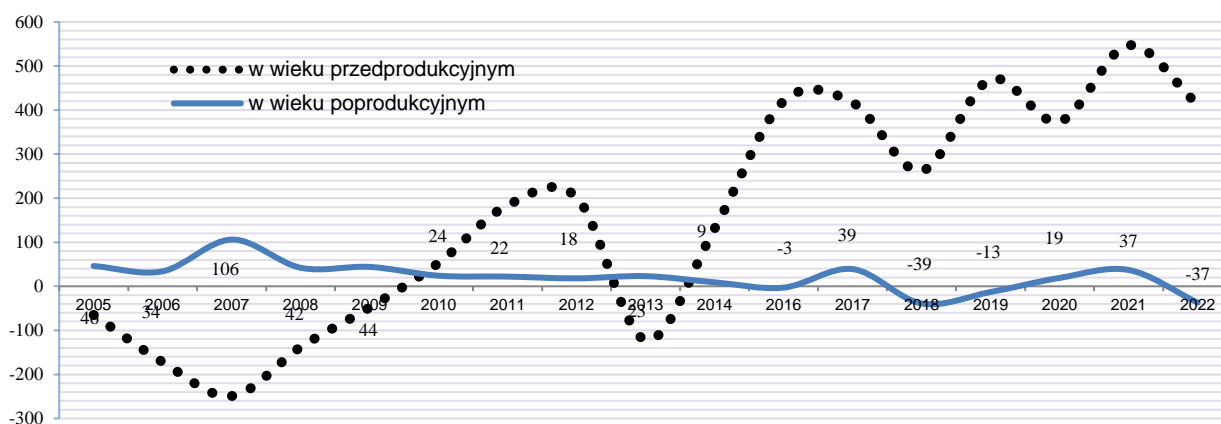
W8 SALDO MIGRACJI OGÓŁEM

W9 SALDO MIGRACJI W WIEKU PRODUKCYJNYM

W10 SALDO MIGRACJI W WIEKU PRZED- I POPRODUKCYJNYM

T4. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO W LATACH 2002 – 2021 LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM (PRZED- I POPRODUKCYJNYM) NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ¹¹

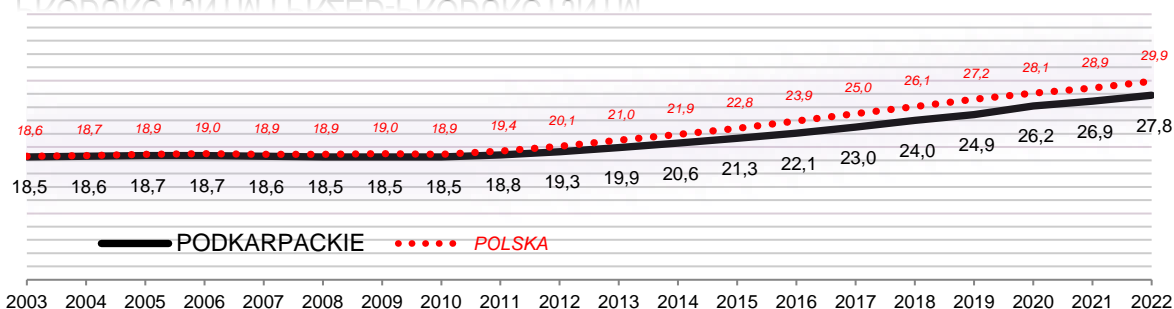
kategoria	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16
Polska	60,7	58,9	57,5	56,3	55,7	55,3	55,1	55,0	55,2	55,8	56,6	57,6	58,8	60,1	61,7
miasta	54,7	53,3	52,3	51,6	51,5	51,6	51,9	52,5	53,1	54,3	55,8	57,5	59,4	61,3	63,5
wieś	71,3	68,8	66,5	64,5	62,9	61,5	60,3	59,1	58,5	58,1	57,8	57,8	58,0	58,3	59,0
Podkarpacie	67,1	64,7	62,9	61,2	59,8	58,5	57,5	56,7	56,6	56,5	56,7	57,1	57,6	58,1	59,1
miasta	56,9	54,7	53,4	52,2	51,4	50,9	50,7	50,8	51,2	52,1	53,4	55,0	56,6	58,2	60,3
wieś	74,8	72,4	70,0	67,9	66,1	64,2	62,5	61,0	60,6	59,8	59,1	58,5	58,3	58,1	58,2

kategoria	'17	'18	'19	'20	'21	'22
Polska	63,4	65,1	66,7	68,3	69,3	70,4
miasta	65,8	68,0	70,1	69,9	71,2	72,4
wieś	59,9	60,8	61,9	66,0	66,7	67,4
Podkarpacie	60,2	61,4	62,7	66,1	67,0	68,0
miasta	62,4	64,6	66,8	69,4	70,9	72,6
wieś	58,7	59,2	60,0	63,9	64,4	64,9

Źródło: www.stat.gov.pl. Kolorem niebieskim oznaczono sekwencje spadkowe.

Kolor biały oznacza wzrost w stos. do ostatniego roku z lat spadkowych.

W11. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PO-PRODUKCYJNYM W LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I PRZED-PRODUKCYJNYM*

* Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi. Z krajowych badań demograficznych (metoda przypis 11). Rozkład w latach 2003 – 2021 skorygowany o dane NSP 2021 [GUS]. Ekonomiczne grupy wieku wg ludności 17 lat i mniej, BDL.

¹¹ Wskaźnik obciążenia demograficznego – pokazuje ile osób w wieku nieprodukcyjnym (zarówno przed- jak i po-produkcyjnym) przypada na osoby w wieku produkcyjnym (w zależności od przyjętej stałej, w przeliczeniu na 100 – w % lub 1000 – w ‰ osób produkcyjnych). Bez przeliczenia na 100, 1000 można użyć nazwy „współczynnik” (odnosi dwa zjawiska lub kilka względem siebie jako współwystępujące). Wraz z przeliczeniem 10/100/1000 staje się „wskaźnikiem”. Opracowano na podstawie danych GUS, <https://stat.gov.pl/>. Kategorie wg metody badań demograficznych GUS – wiek przedprodukcyjny 0 -17 lat, wiek produkcyjny 18 – 59 lat dla kobiet, 18-64 lat dla mężczyzn, wiek poprodukcyjny powyżej 59 lat kobiety i 64 lat mężczyźni.

Wnioski

(na podstawie tabel i wykresów)

- Zmniejsza się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 30,5 proc. w 1995 r. do 18,7 proc. w 2022 r.). Spadek ludności w młodym wieku współwystępuje ze wzrostem ludności w wieku poprodukcyjnym. O niekorzystnych tendencjach wśród osób młodych świadczy ponadto ograniczenie wzrostu liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, pomimo występującego od 2014 r. dodatniego salda migracji w tej grupie.
- Ponowny wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego od 2012 r. (po zmniejszeniu się jego wartości do 2011 r.). Wskaźnik obciążenia demograficznego obliczono jako proporcja ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed i po produkcyjnym) w stosunku do ludności będącej w wieku produkcyjnym.
- Wykres zawiera wersję wskaźnika obciążenia demograficznego zdefiniowanego jako proporcja osób starszych tj. będących już w wieku poprodukcyjnym do sumy osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. W tak zdefiniowanym wskaźniku również wystąpił wzrost, który wynika m. in. z migracji osób w tzw. „sile wieku” do lepiej płatnej pracy w niektórych krajach UE oraz ze zjawiska depopulacji.

III. ROZWÓJ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Z województwem podkarpackim tradycyjnie kojarzone są przede wszystkim takie dziedziny jak: rolnictwo, przetwórstwo czy turystyka. Przemysłowa część województwa jest bardzo ograniczona terytorialnie. Stan rozwoju lokalnych rynków pracy zależy od ich odległości od centrów rozwoju. Wskaźnik urbanizacji i stopień uprzemysłowienia dzieli województwo na dwie części a) północno–zachodnią i środkową – zurbanizowane i uprzemysłowione i b) południowo-wschodnią, z większym udziałem rolnictwa, walorami przyrodniczymi i turystycznymi ¹².

Do terenów północno-zachodnich należą powiaty: rzeszowski, stalowowolski, nizański, ropczycko-sędziszowski, dębicki, mielecki, kolbuszowski i tarnobrzeski. Słabszymi w części przemysłowej województwa podkarpackiego są powiaty: nizański, kolbuszowski i tarnobrzeski.

¹² Rozdział opracowany na podstawie danych GUS. *Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON* (informacje miesięczne). *Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie podkarpackim. Stan na koniec 2022 r. Opracowanie sygnalne. Zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2022 r.*, BDL [odczyt 4 VII 2023].

Do terenów południowo-wschodnich można przyporządkować powiaty: jasielski, strzyżowski, krośnieński, brzozowski, sanocki, leski, bieszczadzki, przemyski, przeworski, jarosławski, lubaczowski, łańcucki i leżajski. Relatywnie mocniejszymi gospodarczo w tej części województwa podkarpackiego są powiaty krośnieński z miastem Krosnem.

T5. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	liczba podmiotów na dzień 31 XII 2022	liczba podmiotów na dzień 30 VI 2023
POLSKA	4 995 042	5 069 646
MAZOWIECKIE	968720	989530
ŚLĄSKIE	521859	526544
WIELKOPOLSKIE	491160	496818
MAŁOPOLSKIE	463034	471836
DOLNOŚLĄSKIE	427198	434254
POMORSKIE	344569	351200
ŁÓDZKIE	277299	279697
ZACHODNIOPOMORSKIE	245268	247833
KUJAWSKO-POMORSKIE	219607	222025
LUBELSKIE	206117	209671
PODKARPACKIE (LOKATA 11)	203190	206243
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	143949	145475
LUBUSKIE	127458	129051
ŚWIĘTOKRZYSKIE	126930	128064
PODLASKIE	116928	118697
OPOLSKIE	110508	111280

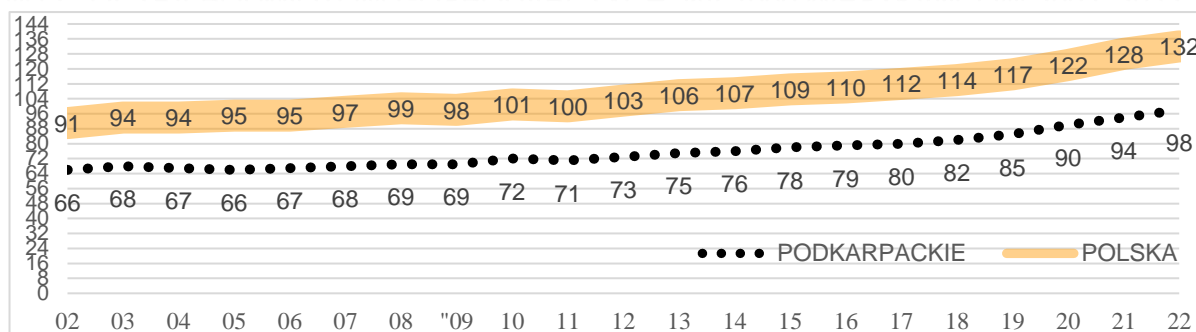
Źródło: GUS, Regon, TERYT.

T6. WSKAŹNIK PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, STAN NA 31 XII 2022 ROK

województwa	WSKAŹNIK PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
	(liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 ludności)
MAZOWIECKIE	176
ZACHODNIOPOMORSKIE	149
DOLNOŚLĄSKIE	148
POMORSKIE	146
WIELKOPOLSKIE	141
MAŁOPOLSKIE	135
POLSKA	132
LUBUSKIE	130
ŚLĄSKIE	120
ŁÓDZKIE	117
OPOLSKIE	117
KUJAWSKO-POMORSKIE	109
ŚWIĘTOKRZYSKIE	108
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	105
LUBELSKIE	102
PODLASKIE	102
PODKARPACKIE	98

Źródło: GUS, BDL.

W12. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW 2002–2022

Wnioski

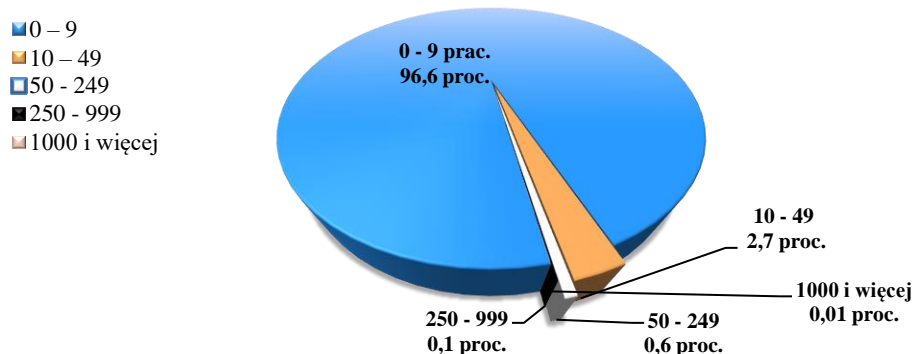
(na podstawie danych z tabel i wykresu)

- Liczba podmiotów w województwie podkarpackim wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku przyjmuje (tak jak w 2021 r.) lokatę 11 na 16 województw, licząc od najwyższej wartości dla województwa mazowieckiego. Jest to jedna z niskich lokat.
- W stosunku do liczby ludności w regionie, po przeliczeniu podmiotów przypadających na 1 000 osób, pozycja Podkarpacia okazuje się najniższa w kraju. W porównaniu do średniej dla Polski (132) w województwie podkarpackim 98 podmiotów gospodarczych przypadało na 1 000 osób [dane dla 2022 roku].

T7. PODMIOTY GOSPODARKI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (OGÓŁEM)¹³

STAN NA	Razem					
	razem	0 – 9	10 – 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej
31 XII 2022	203190	196248	5533	1230	149	30
30 VI 2023	206243	199333	5502	1229	149	30
WZROST / SPADEK	3053	3085	-31	-1	0	0

W 13. PODMIOTY GOSPODARKI (OGÓŁEM) W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG REJESTRU REGON, STAN NA 30 VI 2023

¹³ Bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne. Rozkład procentowy wg przewidywanej liczby osób pracujących.

Wnioski

(na podstawie danych z tabel i wykresu)

- **Struktura podmiotów gospodarczych.** Większość podmiotów to mikroprzedsiębiorstwa. Łącznie przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników obejmowały 96,6 proc. wszystkich podmiotów w rejestrze REGON ¹⁴ (średnia w kraju to 96,8 proc.).
- Sektor małych i średnich zakładów tj. podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników to 2,7 proc. ogółu firm (średnia w kraju to 2,6 proc.).
- Mikroprzedsiębiorstwa oraz podmioty małe i średnie stanowią łącznie 99,3 proc. ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (rejestr REGON, średnia dla kraju to 99,4 proc.).
- Wzrost ilości podmiotów gospodarczych odnotowano w niewielkich firmach – zatrudniających do 9 pracowników.

T8. PODMIOTY GOSPODARKI, SEKTOR PUBLICZNY ¹⁵

STAN NA	WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, SEKTOR PUBLICZNY					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2022	5283	2874	1756	588	53	12
30 VI 2023	5285	2882	1750	588	53	12
WZROST / SPADEK	2	8	-6	0	0	0

T9. PODMIOTY GOSPODARKI, SEKTOR PRYWATNY

STAN NA	WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, SEKTOR PRYWATNY					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2022	194971	190442	3773	642	96	18
30 VI 2023	197854	193351	3748	641	96	18
WZROST / SPADEK	2883	2909	-25	-1	0	0

T10. SEKTOR PRYWATNY, OSOBY FIZYCZNE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ

STAN NA	WOJEWÓDZTWO PODKARPACIE, OSOBY FIZYCZNE (W SEKTORZE PRYWATNYM)					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2022	152471	151317	1121	30	2	1
30 VI 2023	154506	153357	1115	31	2	1
WZROST / SPADEK	2035	2040	-6	1	0	0

Wnioski

(na podstawie danych z tabel)

- Mniejszość podmiotów gospodarki zarejestrowanych w rejestrze REGON stanowiły podmioty publiczne tj. 2,6 proc. w ogółem,

¹⁴ Podobne kumulacje w zakresie przewidywanej liczby osób pracujących w podmiotach w przedziale od 0 do 9 pracowników odnotowano we wszystkich województwach w kraju – i co jest z tym związane – dla średniej ogólnopolskiej tj. 96,6 proc.

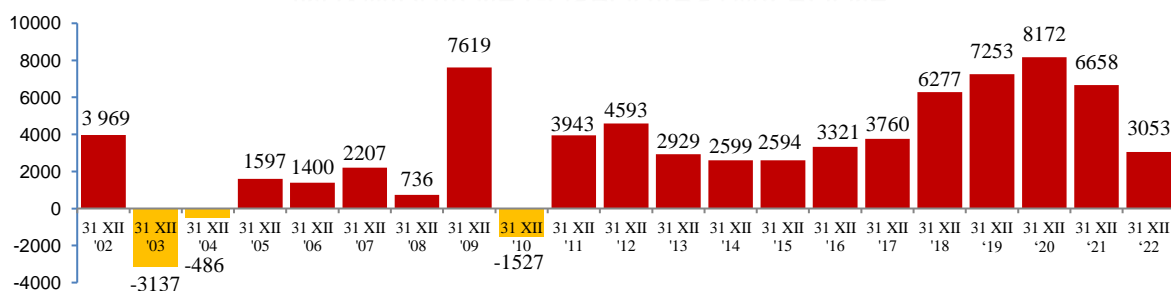
¹⁵ Podmioty gospodarcze wg przewidywanej liczby pracujących i bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne.

- Znaczny udział mikro- i małych przedsiębiorstw odnotowano wśród podmiotów prywatnych, o czym świadczy wysoki udział (odsetek) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w podmiotach prywatnych na poziomie 78,1 proc. [stan na dzień 30 czerwca 2023 r].

T11. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, WZROST LUB SPADEK [2002–2023]

OKRES	Podmioty wg stanu na koniec m-ca	wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (w proc.)	wzrost/spadek 31 XII 2002= = 100 proc.
31 XII '02	138 713	---	100 proc.
31 XII '03	142 682	2,9	2,9
31 XII '04	139 545	- 2,2	0,6
31 XII '05	139 059	- 0,3	0,2
31 XII '06	140 656	1,1	1,4
31 XII '07	142 056	1,0	2,4
31 XII '08	144 263	1,6	4,0
31 XII '09	144 999	0,5	4,5
31 XII '10	152 618	5,3	10,0
31 XII '11	151 091	- 1,0	8,9
31 XII '12	155 034	2,6	11,8
31 XII '13	159 627	3,0	15,1
31 XII '14	162 556	1,8	17,2
31 XII '15	165 155	1,6	19,1
31 XII '16	167 749	1,6	20,9
31 XII '17	171 070	2,0	23,3
31 XII '18	174 830	2,2	26,0
31 XII '19	181 107	3,6	30,6
31 XII '20	188 360	4,0	35,8
31 XII '21	196 532	4,3	41,7
31 XII '22	203 190	3,4	46,5
30 VI '23	206 243	1,5	48,7

W 14. ZMIANY LICZBY PODMIOTÓW W REJESTRZE REGON, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE – BEZ OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH WYŁĄCZNIE INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE**

** GUS, wzrost lub spadek w stosunku do roku poprzedniego.

Wnioski

(na podstawie tabel i wykresu)

- Opis zmian w liczbie firm, co do założonego okresu – stanowi różnica pomiędzy stanami na koniec analizowanych lat¹⁶. Poza nielicznymi spadkami odnotowano wzrosty liczby

¹⁶ Różnica pomiędzy napływem a odpływem jest równa różnicy pomiędzy stanem początkowym i końcowym dla badanego okresu, podobnie jak w bilansie osób bezrobotnych.

podmiotów gospodarczych. Od 2003 r. tylko 3 razy nastąpił spadek liczby podmiotów w rejestrze REGON w stosunku do roku poprzedniego.

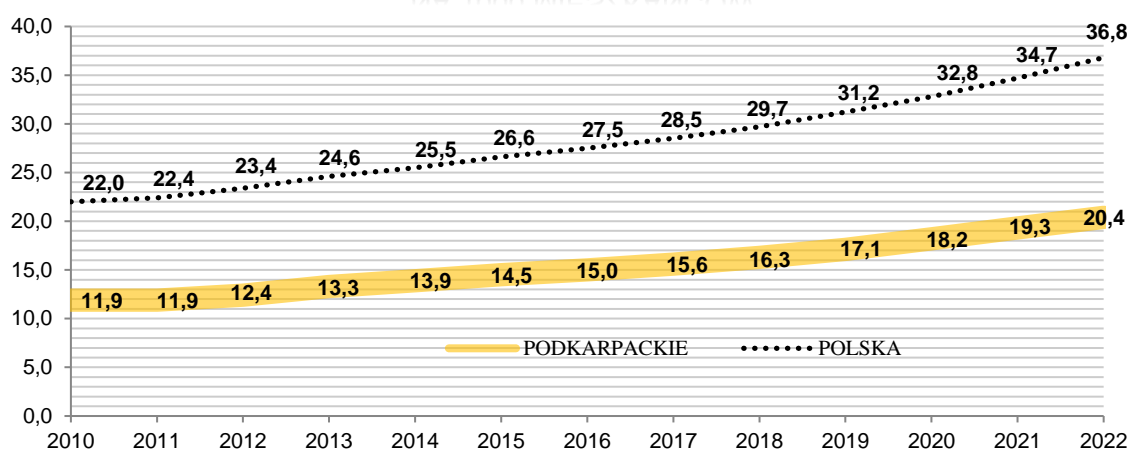
- Wzrosty liczby podmiotów gospodarczych automatycznie nie dowodzą rzeczywistego zwiększenia się liczby pracodawców, ponieważ po części następują w wyniku powtórnych rejestracji już istniejących wcześniej firm.
- W 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 6658 podmiotów. W por. do 2002 r. odnotowano wzrost o 64477 podmiotów. Wg stanu na 30 VI 2023 w stos. do 31 XII 2022 nastąpił wzrost o 3053 podmiotów. Do 2002 r. o 67530 podmiotów.
- Odrębnym zagadnieniem pozostają przyczyny zmian. Niektórzy pracodawcy dla uniknięcia znacznych strat, kontynuują działalność w podobnej formule pod zmienionym szyldem.
- Pozostałymi powodami wg GUS są decyzja organu państwowego o likwidacji, zmiana formy prawnej działalności na rynku, przekształcenia własnościowe, postanowienie sądu dotyczące postępowania upadłościowego, wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych ostatniego pracownika, zaprzestanie działalności, zawieszenie działalności czy zgon właściciela firmy lub inna przyczyna wyrejestrowania działalności.

T12. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2022 ROKU WG SEKCJI PKD – BEZ OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH WYŁĄCZNIE INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE

LP	KOD	SEKCJA PKD	stan na 31 XII 2022 r.	stan na 30 VI 2023 r.	wzrost / spadek
1	ogółem	---	203 190	206 243	3053
2	A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3162	3180	18
3	B	górnictwo i wydobywanie	234	232	-2
4	C	przetwórstwo przemysłowe	18854	19033	179
5	D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	583	598	15
6	E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	516	520	4
7	F	budownictwo	33432	34237	805
8	G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	42433	42474	41
9	H	transport i gospodarka magazynowa	13480	13634	154
10	I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5873	5963	90

11	J	informacja i komunikacja	8075	8401	326
12	K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4111	4440	329
13	L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6070	6192	122
14	M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18505	18779	274
15	N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierając	5575	5746	171
16	O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1897	1895	-2
17	P	edukacja	7463	7507	44
18	Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12280	12441	161
19	R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4324	4361	37
20	S	pozostała działalność usługowa	15285	15497	212
21	T	gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1034	1109	75
22	U	organizacje i zespoły eksterytorialne	4	4	0

W 15. LICZBA PODMIOTÓW PRZYJĘTYCH PRZEZ GUS ZA SEKTOR KREATYWNY NA 1000 MIESZKAŃCÓW

Wnioski

(na podst. tabeli i wykresu)

- Najbardziej liczba wzrosły liczby podmiotów gospodarczych w I półroczu 2023 r. można zauważyć w budownictwie (wzrost o 805 podmiotów), finansach i ubezpieczeniach (329), informacji i komunikacji (326), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (274), pozostałych usługach (212), przetwórstwie przemysłowym (179), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (171), opiece zdrowotna i pomocy społecznej (161), transporcie

i gospodarce magazynowej (154) oraz działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (122).

- Nastąpił wzrost liczby podmiotów w tzw. sektorze kreatywnym (GUS) o 1,1 pkt. prom. w województwie podkarpackim. W kraju nastąpił również wzrost o 2,1 pkt. prom. (wykres 15, 2021 do 2022, sekcje PKD w przypisie) ¹⁷.
- Sektor kreatywny wzrasta w porównaniu do lat wcześniejszych. Jak wynika z dostępnych danych w BDL (podmioty gospodarcze w sekcjach J-N na 1000 mieszkańców) w województwie podkarpackim wzrasta udział firm zaliczonych do sektora kreatywnego z 11,9 proc. w 2010 r. do 20,4 proc. w 2022 r. Proces ten pozostaje dobrym prognostykiem na przyszłość zarówno w rozwoju gospodarki krajowej i lokalnej.

IV. PRACUJĄCY A LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM

W 2021 r. w województwie podkarpackim pracowało ogółem 704 061 osób tj. 4,8 proc. ogółu osób pracujących w Polsce (w 2019 r. – 5,5 proc.). W ogólnej liczbie pracujących (704 tys.) kobiety stanowiły 46,0 proc. (w 2019 r. – 47,7 proc.). Większość osób pracujących zatrudnia sektor prywatny.

T13. PRACUJĄCY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

LP	KOD	Sektory PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	Liczba pracujących 31 XII 2020 r.	Liczba pracujących 31 XII 2021 r.	wzrost/ spadek
1	OGÓLEM	Łącznie osób pracujących w województwie ¹⁸	693 823	704 061	10 238
2	A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	85 204	85 055	-149
3	B	Górnictwo i wydobywanie	3 226	3 235	9
4	C	Przemysł (w tym przetwórstwo przemysłowe)	161 605	166 262	4657
5	D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6 015	5 874	-141
6	E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7 773	7 932	159
7	F	Budownictwo	47 526	48 548	1022
8	G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	104 945	104 964	19
9	H	Transport i gospodarka magazynowa	33 886	33 942	56
10	I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10 581	11 476	895
11	J	Informacja i komunikacja	9 437	10 334	897

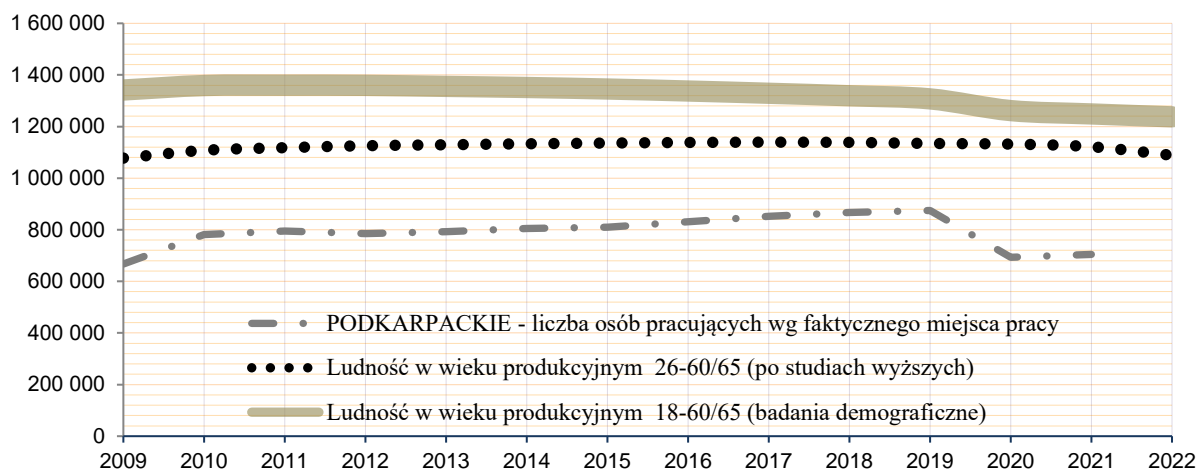
¹⁷ W badaniach GUS (zgodnie z teorią tzw. *creative class*) **sektor kreatywny** to następujące sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności: sekcja J dział 59, dział 60, sekcja M dział 71 - 74, sekcja R dział 90. Sektor wysokiej technologii zawiera sekcje: C działy 20-32, E działy 38 i 39, J dział 62, M działy 71,72 i 74 i Q dział 86.

¹⁸ Liczba dotyczy pracujących cywili. Bez zatrudnionych w jednostkach obrony narodowej, bezpieczeństwa publicznego.

12	K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8 449	8 058	-391
13	L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6 144	6 290	146
14	M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20 126	21 237	1111
15	N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca*	20 841	20 809	-32
16	O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	32 858	33 022	164
17	P	Edukacja	61 095	61 905	810
18	Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52 219	52 626	407
19	R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6 995	7 053	58
20	S, T, U	Pozostała działalność usługowa	14 898	15 439	541

* Dotyczy: wynajmu, dzierżawy, działalności turystycznej, detektywistycznej, ochroniarskiej, utrzymaniu porządku w budynkach, administracyjnej obsłudze biura i pozostałych czynnościach wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej.

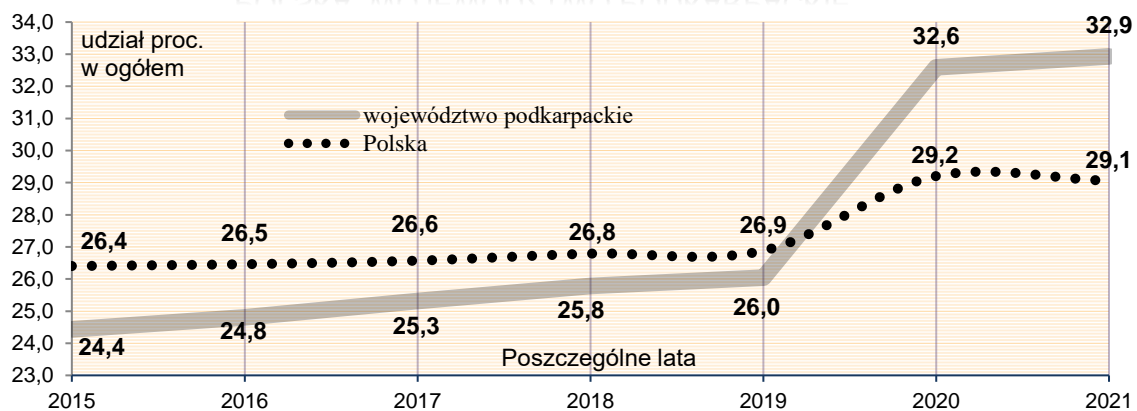
W 16. PRACUJĄCY WG FAKTYCZNEGO MIEJSCA PRACY

* Od 2020 roku GUS oblicza osoby pracujące w oparciu o dane spisu rolnego 2020.

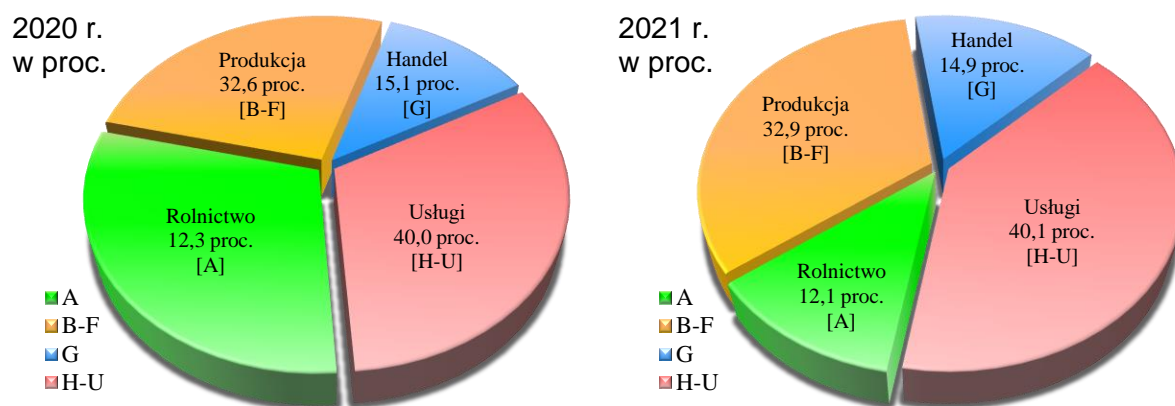
Źródło: <http://www.stat.gov.pl>, pracujący – BDL, ludność – moduł demografia, wg pojedynczych roczników wieku i płci.

W 17. PRACUJĄCY W PRZEMYSŁE (SEKCJE PKD B-F) POLSKA, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Źródło: BDL, pracujący wg faktycznego miejsca pracy i sekcji PKD. Dane za 2020 i 2021 skorygowane najnowszym powszechnym spisem rolnym z 2020 roku.

W 18. PRACUJĄCY WEDŁUG PKD, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

T14. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY WG PKD WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, I PÓŁROCZE 2021 – I PÓŁROCZE 2022

Deklarowany rodzaj działalności	sekcje PKD	I półrocze 2022 r.	rozkład w proc.	I półrocze 2023 r.	rozkład w proc.
Rolnictwo	A	466	1,7	266	1,1
Produkcja	B-F	10 049	35,9	7 981	33,2
Handel	G	4 166	14,9	3 377	14,1
Usługi	H-U	13 284	47,5	12 385	51,6
razem	---	27 965	100,0	24 009	100,0

Wnioski

(na podstawie tabel i wykresów)

- Odnotowano spadek liczby osób pracujących, w porównaniu rdr. [2020–2021] o 10238 tj. 1,5 proc.
- Sektorami skupiającymi najwięcej osób pracujących okazały się być przemysł, handel i rolnictwo (łącznie z leśnictwem, łowiectwem i rybactwem).
- Nastąpił wzrost osób pracujących w przemyśle, w tym przetwórstwie przemysłowym (wzrost o 4657 osób), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (1111), budownictwie (1022), informacji i komunikacji (897), działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (895), edukacji (810), pozostałej działalności usługowej (541), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (407), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (164), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją (159), działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (146), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (58), transporcie i gospodarce

magazynowej (56), handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19) oraz w górnictwie i wydobywaniu (9).

- Największe spadki odnotowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (spadek o 1328 osób, rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (149), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (141), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (32).
- Różnica pomiędzy liczbą osób w wieku produkcyjnym, będących jednocześnie w części po studiach wyższych (w przedziale wieku od 26 do 65 lat), a osobami aktywnymi zawodowo, czyli *a) pracującymi* (704,0 tys. osób) i *b) bezrobotnymi* (82,4 tys. osób [średniorocznie]) wyniosła w 2021 roku 335,2 tys. osób ¹⁹.
- Odnotowano procentowy wzrost udziału osób pracujących w przemyśle (sekcje od B do F, łącznie z budownictwem) w ogólnej liczbie pracujących – z 24,4 proc. w 2015 r. do 32,9 proc. w 2021 r. (wykres 17).
- Najwięcej osób pracujących gdy łączymy poszczególne sekcje PKD w większe grupy względem wykonywanego zawodu – odnotowano w usługach [2021 r.] – (40,1 proc.), produkcji (32,9 proc.) i w handlu (14,9 proc.) ²⁰.
- W województwie podkarpackim odnotowano niski udział w kraju osób zatrudnionych w usługach [sekcje H-U, 10 lokata] ²¹.
- PUP obsługują coraz mniej ofert pracy pochodzących z sektora rolnictwa, co świadczy o poszukiwaniu pracowników przez rodzimych farmerów bez pośrednictwa rejestrowanych publikatorów, w bardzo ograniczonym zakresie. Następują tutaj dwa główne procesy: kumulacja produkcji na ogromnych areałach przy jak najmniejszej liczbie pracowników, co umożliwia mechanizacja i automatyzacja. Pozostała część pracowników niezbędna do zbiorów pracuje w szarej strefie i jest ujmowana jedynie przez szacunki. Przetwórstwo żywności na taśmie w formie masowej produkcji jest wliczone przez GUS do przemysłu.

¹⁹ Przedział ludności w wieku 26-65 dla mężczyzn oraz 26-60 dla kobiet nie obejmuje osób młodych, uczących się w szkolnictwie zawodowym, średnim i wyższym. Nie zawiera również emerytów, a po odjęciu osób aktywnych zawodowo powinien niewiele się różnić od liczby osób pracujących, łącznie z działem rolnictwa.

²⁰ Przetwórstwo przemysłowe żywności zawarte jest w produkcji.

²¹ Przyjęto podział na sekcje A rolnictwo, B– F produkcja, G handel i H-U Usługi.

T15. LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA
PODKARPACKIEGO ²² BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH
O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB WG POWIATÓW

POWIAT	NUTS III (Subregion)	31 XII 2020 r.	31 XII 2022 r.	WZROST / SPADEK (w liczbach bezwzględnych)
Polska	---	12 018 065	15 168 969	3 150 904
woj. podkarpackie	---	719 261	763 243	43 982
bieszczadzki	<i>krośnieński</i>	5 591	6 703	1 112
brzozowski	<i>krośnieński</i>	20 574	21 420	846
dębicki	<i>tarnobrzeski</i>	49 178	50 561	1 383
jarosławski	<i>przemyski</i>	39 772	41 432	1 660
jasielski	<i>krośnieński</i>	40 188	37 187	-3 001
kolbuszowski	rzeszowski	18 559	21 874	3 315
krośnieński	<i>krośnieński</i>	27 730	39 103	11 373
leski	<i>krośnieński</i>	7 556	8 323	767
leżajski	<i>tarnobrzeski</i>	19 824	22 146	2 322
lubaczowski	<i>przemyski</i>	18 396	18 413	17
łańcucki	rzeszowski	23 537	31 765	8 228
mielecki	<i>tarnobrzeski</i>	52 415	54 341	1 926
niżański	<i>tarnobrzeski</i>	15 532	21 318	5 786
przemyski	<i>przemyski</i>	21 030	25 271	4 241
przeworski	<i>przemyski</i>	25 565	28 184	2 619
ropczycko-sędziszowski	rzeszowski	20 643	28 034	7 391
rzeszowski	rzeszowski	58 311	69 143	10 832
sanocki	<i>krośnieński</i>	32 249	30 988	-1 261
stalowowolski	<i>tarnobrzeski</i>	35 012	34 448	-564
strzyżowski	rzeszowski	19 431	21 489	2 058
tarnobrzeski	<i>tarnobrzeski</i>	18 659	18 401	-258
m. Krosno	<i>krośnieński</i>	23 006	15 493	-7 513
m. Przemysł	<i>przemyski</i>	18 536	18 281	-255
m. Rzeszów	rzeszowski	95 637	83 384	-12 253
m. Tarnobrzeg	<i>tarnobrzeski</i>	12 330	15 541	3 211

T16. LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA
PODKARPACKIEGO ²³ BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH
O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB WG NUTS III

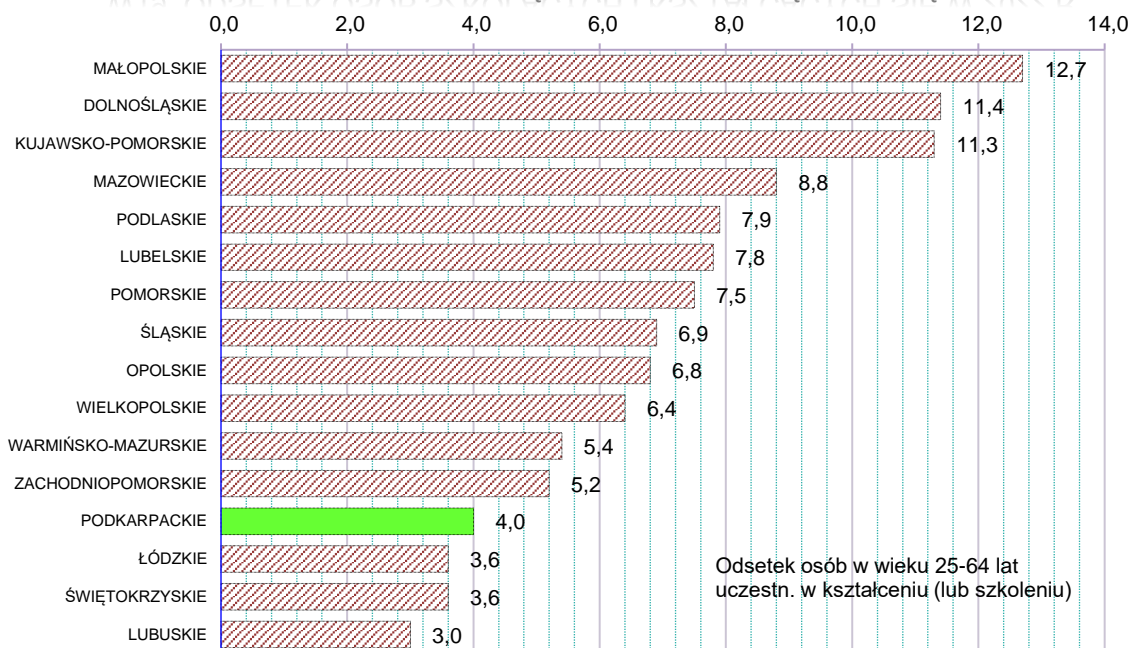
WG NUTS III UE - subregion	31 XII 2020 r.	31 XII 2022 r.	WZROST lub SPADEK (w liczbach bezwzględnych)
Polska	12 018 065	15 168 969	3 150 904
woj. podkarpackie	719 261	763 243	43 982
rzeszowski	236 118	255 689	19 571
krośnieński	156 894	159 217	2 323
przemyski	123 299	131 581	8 282
tarnobrzeski	202 950	216 756	13 806

Źródło: GUS, Pracujący w gospodarce narodowej wg płci i miejsca zamieszkania, bez pracujących za granicą.

²² Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (tj. związkach zawodowych wg sprawozdania GUS - SOF) wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

²³ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (tj. związkach zawodowych wg sprawozdania GUS - SOF) wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

W19. ODSETEK OSÓB SZKOLĄCYCH I KSZTAŁCĄCYCH SIĘ W 2022 R.

Źródło: BDL, aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 LAT wg BAEL (dane średnioroczne), osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 lata.

T17. OSOBY W WIEKU PRODUKCYJNYM, UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU LUB SZKOLENIU ZAWODOWYM W STOSUNKU DO OGÓŁU LUDNOŚCI

Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 l.

Nazwa	udział osób w wieku 25 - 64 lat*		wskaźnik precyzji		Przedział ufności dolna granica**		Przedział ufności górna granica	
	2010	2022	2010	2022	2010	2022	2010	2022
	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.
MAŁOPOLSKIE	4,7	12,7	4,3	5,9	4,31	11,22	5,09	14,18
DOLNOŚLĄSKIE	5,4	11,4	3,7	7,2	5,01	9,78	5,79	13,02
KUJAWSKO-POMORSKIE	4,2	11,3	4,8	8,2	3,81	9,48	4,59	13,12
MAZOWIECKIE	7,5	8,8	3,0	4,4	7,06	8,04	7,94	9,56
PODLASKIE	5,0	7,9	4,4	7,1	4,57	6,81	5,43	8,99
LUBELSKIE	5,8	7,8	3,9	6,0	5,36	6,88	6,24	8,72
POLSKA	5,2	7,6	0,0	2,3	5,20	7,26	5,20	7,94
POMORSKIE	6,4	7,5	3,8	8,5	5,92	6,24	6,88	8,76
ŚLĄSKIE	5,5	6,9	3,2	5,5	5,16	6,15	5,84	7,65
OPOLSKIE	4,9	6,8	3,6	9,1	4,55	5,59	5,25	8,01
WIELKOPOLSKIE	4,6	6,4	3,8	9,0	4,26	5,27	4,94	7,53
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	3,8	5,4	5,3	9,8	3,41	4,36	4,19	6,44
ZACHODNIOPOMORSKIE	4,8	5,2	5,0	8,8	4,33	4,30	5,27	6,10
PODKARPACKIE	3,3	4,0	4,3	9,0	3,02	3,29	3,58	4,71
ŁÓDZKIE	4,1	3,6	3,5	9,6	3,82	2,92	4,38	4,28
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4,2	3,6	4,1	8,1	3,86	3,03	4,54	4,17
LUBUSKIE	4,4	3,0	4,6	9,8	4,01	2,43	4,79	3,57

* udział osób będących w wieku od 25 do 64 lat uczących się i dokszałcających w ludności ogółem w tej samej grupie wieku.

** Przedział ufności.

Wnioski

(na podstawie tabel i wykresu)

- Skupienie osób pracujących (wg zawężonej definicji GUS tj. bez mikroprzedsiębiorstw) odnotowano w podregionie rzeszowskim (33,5 proc.) i tarnobrzeskim – (28,4 proc.) – tj. łącznie 61,9 proc. W pozostałych podregionach tj. NUTS III odnotowano niższy udział w krośnieńskim (20,9 proc.) i przemyskim (17,2 proc.).
- W podregionach rzeszowskim i tarnobrzeskim miały miejsce również największe wzrosty liczby osób pracujących, w tym największe w podregionie rzeszowskim (wzrost o 19571 osób pracujących) i tarnobrzeskim (13806).
- Lokalizacja większości dużych firm w województwie pokrywa się z przestrzennym usytuowaniem zakładów w ramach dawnego COP-u. Łącznie w podregionach wg NUTS III odnotowano w subregionie przemyskim (PL 324) – 131 581 pracujących, krośnieńskim (PL 323) – 159 217, tarnobrzeskim (PL 326) – 216 756 i rzeszowskim (PL 325) [najwięcej] – 255 689.
- Znaczna różnica pomiędzy liczbą osób pracujących a liczbą ludności w wieku 26 – 65 lat. Niski udział osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu (13 lokata)²⁴ [dane za 2022 r.].

V. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2023 ROKU

W województwie podkarpackim wg stanu na 30 VI 2023 r. (w porównaniu do 31 XII 2022 r.) odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych o 3982 osoby (tj. 5,8 proc.) i stopy bezrobocia o 0,4 pkt. proc.

²⁴ Dane średnioroczne - dotyczą ludności w wieku 15–89 lat wg faktycznego miejsca zamieszkania.

Wskaźnik obliczono jako udział osób w wieku 25–64 lat, uczących się lub doksztalających w ludności ogółem w tej samej grupie wieku. Dane wynikają z reprezentatywnego badania BAEL (aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15–89 lat). Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Przedmiot badania to sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt **wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo** w badanym tygodniu.

Od IV kwartału 1999 r. została zmieniona metoda prowadzenia badania. Obserwacja wybranego tygodnia w środkowym miesiącu kwartału została zastąpiona metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania), pozwalającą na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału. Od I kwartału 2003 r. do II kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną wykorzystywane były dane o ludności Polski (ludność w wieku 15 lat i więcej) pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 r., w związku z czym wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzednich. Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne: od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy lub więcej; do II kwartału 2012 r. - powyżej 3 miesięcy. W związku z powyższym dane BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za okresy wcześniejsze. Dane za okres: od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. zostały przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 roku - z wyjątkiem osób w wieku 15 lat – przedstawiane były wg roku urodzenia. W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach "ogółem". Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania. Wartości liczbowe poniżej 5 tysięcy nie są prezentowane ze względu na wysoki losowy błąd próby. Wykorzystując zamieszczone wskaźniki precyzji można dla procentowego udziału osób 25–64 lat w szkoleniach obliczyć przedziały ufności, w których z prawdopodobieństwem 95 proc. znajdują się faktyczne wartości [procentowe] estymowanego wskaźnika.

Tabela I. STAN I STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W PUP
Stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

kategorie	31 XII 2022			30 VI 2023			wzrost/spadek ogółem	wzrost/spadek w proc.
	bezrobotni (ogółem)	w tym kobiety		bezrobotni (ogółem)	w tym kobiety			
		liczba	w proc.		liczba	w proc.		
ogółem	69 046	36 088	52,3	65 064	34 104	52,4	-3 982	-5,8
osoby poprzednio pracujące	59 383	30 338	51,1	56 319	28 875	51,3	-3 064	-5,2
w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 675	1 473	55,1	2 719	1 430	52,6	44	1,6
osoby dotychczas nie pracujące	9 663	5 750	59,5	8 745	5 229	59,8	-918	-9,5

Tabela II. BEZROBOTNI W PUP ORAZ STOPA BEZROBOCIA WG POWIATÓW
Stan w końcu okresu

powiaty	LICZBA BEZROBOTNYCH					STOPA BEZROBOCIA				
	30 VI '22	31 XII '22	30 VI '23	wzrost/spadek do XII '23 (liczba)	wzrost/spadek do VI '22 (liczba)	30 VI '22	31 XII '22*	30 VI '23	wzrost/spadek do XII 23 (pkt. proc.)	wzrost/spadek do VI 22 (pkt. proc.)
województwo	69 016	69 046	65 064	-3 982	-3 952	8,9	8,8	8,4	-0,4	-0,5
bieszczadzki	1 033	1 112	984	-128	-49	15,4	16,3	14,7	-1,6	-0,7
brzozowski	3 904	4 038	3 561	-477	-343	20,6	21,1	19,1	-2,0	-1,5
dębicki	2 394	2 435	2 393	-42	-1	4,7	4,8	4,7	-0,1	0,0
jarosławski	4 646	4 674	4 248	-426	-398	11,6	11,6	10,7	-0,9	-0,9
jasielski	4 770	4 926	4 686	-240	-84	12,5	12,9	12,3	-0,6	-0,2
kolbuszowski	1 621	1 577	1 519	-58	-102	8,7	8,5	8,2	-0,3	-0,5
krośnieński	1 824	2 018	2 076	58	252	7,1	7,8	8,0	0,2	0,9
leski	1 560	1 747	1 571	-176	11	17,8	19,4	17,8	-1,6	0,0
leżajski	3 283	3 198	2 898	-300	-385	15,8	15,4	14,2	-1,2	-1,6
lubaczowski	1 669	1 831	1 573	-258	-96	10,3	11,1	9,7	-1,4	-0,6
łańcucki	2 858	2 629	2 476	-153	-382	10,8	10,0	9,5	-0,5	-1,3
mielecki	2 520	2 517	2 784	267	264	4,4	4,4	4,8	0,4	0,4
niżański	3 137	3 116	3 009	-107	-128	17,6	17,5	17,0	-0,5	-0,6
przemyski	3 068	3 084	2 794	-290	-274	17,5	17,5	16,2	-1,3	-1,3
przeworski	3 498	3 654	3 149	-505	-349	14,5	15,0	13,2	-1,8	-1,3
ropczycko-sędziszowski	2 974	2 769	2 559	-210	-415	12,2	11,5	10,7	-0,8	-1,5
rzeszowski	4 947	4 962	4 595	-367	-352	8,6	8,6	8,0	-0,6	-0,6
sanocki	2 379	2 644	2 644	0	265	7,0	7,7	7,7	0,0	0,7
stałowowski	1 948	1 841	1 853	12	-95	4,9	4,7	4,7	0,0	-0,2
strzyżowski	3 233	3 266	3 020	-246	-213	17,8	18,0	16,8	-1,2	-1,0
tarnobrzeski	1 407	1 284	1 209	-75	-198	7,9	7,3	6,9	-0,4	-1,0
Krosno	734	720	725	5	-9	2,5	2,5	2,5	0,0	0,0
Przemyśl	2 593	2 487	2 415	-72	-178	9,8	9,4	9,2	-0,2	-0,6
Rzeszów	5 823	5 452	5 288	-164	-535	4,5	4,2	4,1	-0,1	-0,4
Tarnobrzeg	1 193	1 065	1 035	-30	-158	7,5	6,8	6,6	-0,2	-0,9

*Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Wnioski

(na podstawie danych z Tabeli I oraz Tabeli II)

- Największy procentowy spadek osób bezrobotnych odnotowano w grupie osób dotychczas nie pracujących (o 9,5 proc.). Spadek odnotowano wśród osób poprzednio

pracujących (o 5,2 proc.). W grupie osób poprzednio pracujących, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – odnotowano wzrost 1,6 proc.

- W analizowanym półroczu spadek liczby bezrobotnych odnotowano w 20 powiatach (na 25 jednostek administracyjnych). W pozostałych 5 – nastąpiły wzrosty liczby bezrobotnych.

Tabela II a. OSOBY POSIADAJĄCE OBYWATELSTWO UKRAIŃSKIE ZAREJESTROWANE JAKO BEZROBOTNI W PUP wg powiatów, stan w końcu okresu

Powiaty	LICZBA BEZROBOTNYCH ogółem, stan na 30 VI 2023	w tym osoby posiadające obywatelstwo ukraińskie *	udział w bezrobotnych ogółem (proc.)	kobiety z obywatelstwem ukraińskim zarejestrowane jako osoby bezrobotne	udział bezrobotnych KOBIEC z obywatelstwem ukraińskim w bezrobotnych ogółem z obywatelstwem ukraińskim (w proc.)	LICZBA POSZUKUJĄCYCH PRACY ogółem, stan na 30 VI 2023	osoby posiadające obywatelstwo ukraińskie zarejestrowane jako poszukujący pracy *	kobiety z obywatelstwem ukraińskim zarejestrowane jako osoby poszukujące pracy
województwo	65 064	679	1,0	555	81,7	1 467	18	15
bieszczadzki	984	26	2,6	20	76,9	19	1	1
brzozowski	3 561	10	0,3	9	90,0	32	0	0
dębicki	2 393	29	1,2	26	89,7	53	2	2
jarosławski	4 248	53	1,2	41	77,4	79	0	0
jasielski	4 686	18	0,4	13	72,2	49	0	0
kolbuszowski	1 519	7	0,5	6	85,7	36	2	1
krośnieński	2 076	8	0,4	4	50,0	41	0	0
leski	1 571	17	1,1	13	76,5	30	0	0
leżajski	2 898	31	1,1	29	93,5	82	0	0
lubaczowski	1 573	5	0,3	4	80,0	39	0	0
łańcucki	2 476	27	1,1	22	81,5	21	0	0
mielecki	2 784	65	2,3	54	83,1	47	0	0
niżański	3 009	16	0,5	15	93,8	24	0	0
przemyski	2 794	5	0,2	3	60,0	57	1	1
przeworski	3 149	31	1,0	27	87,1	30	0	0
ropczycko-sędziszowski	2 559	14	0,5	12	85,7	55	1	1
rzeszowski	4 595	19	0,4	17	89,5	72	1	1
sanocki	2 644	22	0,8	21	95,5	98	1	1
stałowowski	1 853	32	1,7	30	93,8	56	0	0
strzyżowski	3 020	5	0,2	3	60,0	34	0	0
tarnobrzeski	1 209	19	1,6	12	63,2	106	0	0
m. Krosno	725	29	4,0	27	93,1	37	3	1
m. Przemysł	2 415	29	1,2	18	62,1	70	0	0
m. Rzeszów	5 288	129	2,4	99	76,7	101	6	6
m. Tarnobrzeg	1 035	33	3,2	30	90,9	199	0	0

* Są to osoby, zarejestrowane według stanu na dzień. Na posiadanie SI "Cezar".

Wnioski

(na podstawie danych z Tabeli II a)

- Poziom bezrobocia wśród osób posiadających obywatelstwo ukraińskie utrzymywał się w ramach niskiej wartości liczbowej. Znaczną większość stanowiły kobiety (81,7 proc.).
- Najwyższy udział osób bezrobotnych posiadających obywatelstwo ukraińskie odnotowano na terenie działania PUP w m. Krośnie (4,0 proc.), m. Tarnobrzegu (3,2), powiecie bieszczadzkim (2,6 proc.), m. Rzeszowie (2,4) i powiecie mieleckim (2,3). Z pozostałymi powiatami była związana wartość mniejsza niż 2 proc. ogółu bezrobotnych.

5.1. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

Analizując zjawisko okresowych fluktuacji takich jak „napływy” i „odpływy” osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy należy stwierdzić, że w okresie 6 miesięcy 2023 r. w województwie podkarpackim zarejestrowało się ogółem 49860 bezrobotnych (dla porównania w I półroczu 2022 r. grupa ta stanowiła 43477 osoby).

Tabela III. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
w okresach sprawozdawczych, województwo podkarpackie

kategorie	I półrocze 2022		II półrocze 2022		2022 rok		I półrocze 2023		wzrost/spadek do Ip 22
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem
nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	43 477	100,0	49 860	100,0	93 337	100,0	44 811	100,0	1 334
z tego rejestrujący się:									
- po raz pierwszy	8 622	19,8	11 064	22,2	19 686	21,1	7 949	17,7	-673
- po raz kolejny (od 1990 r.)	34 855	80,2	38 796	77,8	73 651	78,9	36 862	82,3	2 007
w tym powracający do rejestracji:									
- po pracach interwencyjnych	54	0,1	76	0,2	130	0,1	47	0,1	-7
- po robotach publicznych	207	0,5	319	0,6	526	0,6	237	0,5	30
- po stażu	3 020	6,9	4 537	9,1	7 557	8,1	2 693	6,0	-327
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,0	0
- po szkoleniu	701	1,6	860	1,7	1 561	1,7	654	1,5	-47
- po pracach społecznie użytecznych	117	0,3	369	0,7	486	0,5	110	0,2	-7

Tabela IV. "NAPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH
w okresach sprawozdawczych, województwo podkarpackie

powiaty	"napływ" bezrobotnych					
	Ip 2022	Iip 2022	2022 rok	Ip 2023	wzrost lub spadek w por. do I półrocza 22	
					w liczbach	w proc.
województwo	43 477	49 860	93 337	44 811	1 334	3,1
bieszczadzki	616	775	1 391	684	68	11,0

powiaty	"napływ" bezrobotnych					
	Ip 2022	IIp 2022	2022 rok	Ip 2023	wzrost lub spadek w por. do I półrocza 22	
					w liczbach	w proc.
brzozowski	1 678	2 137	3 815	1 748	70	4,2
dębicki	2 127	2 386	4 513	2 203	76	3,6
jarosławski	2 889	3 326	6 215	2 884	-5	-0,2
jasielski	2 669	3 203	5 872	2 903	234	8,8
kolbuszowski	1 210	1 351	2 561	1 197	-13	-1,1
krośnieński	1 539	1 774	3 313	1 803	264	17,2
leski	785	959	1 744	758	-27	-3,4
leżajski	1 923	2 282	4 205	2 082	159	8,3
lubaczowski	1 160	1 504	2 664	1 189	29	2,5
łańcucki	1 916	2 182	4 098	1 984	68	3,5
mielecki	2 698	3 007	5 705	2 716	18	0,7
nizański	1 847	1 981	3 828	1 820	-27	-1,5
przemyski	1 510	1 838	3 348	1 539	29	1,9
przeworski	2 206	2 517	4 723	2 221	15	0,7
ropczycko-sędziszowski	1 788	2 060	3 848	1 863	75	4,2
rzeszowski	2 525	2 789	5 314	2 571	46	1,8
sanocki	1 664	2 035	3 699	1 770	106	6,4
stałowowolski	1 936	2 119	4 055	1 880	-56	-2,9
strzyżowski	1 808	2 156	3 964	1 950	142	7,9
tarnobrzeski	1 013	1 054	2 067	1 055	42	4,1
Krosno	679	720	1 399	704	25	3,7
Przemyśl	1 264	1 350	2 614	1 248	-16	-1,3
Rzeszów	3 129	3 386	6 515	3 107	-22	-0,7
Tarnobrzeg	898	969	1 867	932	34	3,8

Wnioski

(na podstawie danych z tab. III i IV)

- W PUP zarejestrowano 7949 bezrobotnych po raz pierwszy (tj. 17,7 proc. ogółu tzw. „napływu” osób bezrobotnych do ewidencji PUP).
- Większość rejestracji w PUP stanowią osoby powracające do bezrobocia już po raz kolejny (od 1990 r.) – 36862 osób (tj. 82,3 proc. ogółu).
- Powtórne rejestracje dotyczyły głównie tych osób, które po okresie krótkotrwałego zatrudnienia, w tym subsydiowanego z Funduszu Pracy, powracały do ewidencji urzędów pracy, gdyż pracodawcy nie oferowali pracy stałej.
- Bezrobotni rejestrujący się w PUP po okresie subsydiowanej aktywizacji (tj. po pracach interwencyjnych, robotach publicznych, stażu, odbyciu przygotowania zawodowego

dorosłych, szkoleniu czy pracach społecznie użytecznych) stanowili 10260 osób tj. 11,0 proc. tzw. „napływu”).

- w stosunku do I półrocza 2022 r. wzrosła liczba osób rejestrujących się po raz kolejny (wzrost o 2007 osób). Zmniejszyła się liczba rejestrujących się po raz pierwszy (spadek o 673 osoby).

5.2. PRZYCZYNY FLUKTUACJI OSÓB BEZROBOTNYCH

Na zmiany w poziomie bezrobocia wpływ mają zjawiska społeczne i gospodarcze trwające w okresach dłuższych niż okres roku. Są to z reguły 3 lata (tzw. krótki cykl produkcyjny) lub okres dekady. W okresie analizowanego półrocza „odpływ” z ewidencji powiatowych urzędów pracy był jednym z procesów, a jego nasilenie odpowiadało za spadek poziomu bezrobocia rejestrowanego. Przyczyny odpływu osób bezrobotnych z rejestrów PUP są niejednorodne i zróżnicowane. W oficjalnej statystyce rynku pracy wyróżnia się zwykle dwie warstwy tego zjawiska. Pierwszą – jest wyrejestrowanie, czyli utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu podjęcia pracy, która jest utratą statusu osoby bezrobotnej zarówno w sensie prawnym jak i statystycznym. Drugą – jest odpływ z powodu rozpoczęcia form subsydiowanych, takich jak szkolenie czy staż. Następuje wówczas wyłączenie, które nie powoduje utraty statusu osoby bezrobotnej w sensie prawnym, ale skutkuje utratą statusu do statystyk. W okresie pierwszych 6 m-cy 2023 r. w województwie podkarpackim nastąpił „odpływ” 48793 bezrobotnych. W I półroczu 2022 r. – 51752 osób.

Tabela V. BEZROBOTNI WYŁĄCZENI Z REJESTRU "ODPŁYW"
w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

kategorie	I półrocze 2022		I półrocze 2023		wzrost/spadek
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem
bezrobotni wyłączeni z rejestru "odpływ" (ogółem)	51 752	100,0	48 793	100,0	-2 959
wyłączeni z rejestru z utratą statusu bezrobotnych	45 848	88,6	43 613	89,4	-2 235
z powodu podjęcia pracy	29 541	57,1	27 913	57,2	-1 628
w tym:					
- pracy niesubsydiowanej	23 146	44,7	21 956	45,0	-1 190
- pracy subsydiowanej:	6 395	12,4	5 957	12,2	-438

kategorie	I półrocze 2022		I półrocze 2023		wzrost/spadek
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem
pracy subsydiowanej z tytułu:					
- prac interwencyjnych	2 178	4,2	2 031	4,2	-147
- robót publicznych	1 371	2,6	1 377	2,8	6
- otrzymania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej	1 066	2,1	978	2,0	-88
<i>w tym bonu na zasiedlenie</i>	9	0,0	5	0,0	-4
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 119	2,2	900	1,8	-219
- podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	430	0,8	457	0,9	27
- podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	58	0,1	30	0,1	-28
- podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	1	0,0	0	0,0	-1
- podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0,0	0	0,0	0
- podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0,0	0	0,0	0
- podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	64	0,1	55	0,1	-9
- inne (podjęcia pracy subsydiowanej)	108	0,2	129	0,3	21
z innego powodu niż podjęcie pracy	16 307	31,5	15 700	32,2	-607
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja	878	1,7	602	1,2	-276
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	6 470	12,5	6 673	13,7	203
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 778	7,3	3 481	7,1	-297
- podjęcia nauki	26	0,1	30	0,1	4
- osiągnięcia wieku emerytalnego	810	1,6	828	1,7	18
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	198	0,4	187	0,4	-11
- nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	240	0,5	231	0,5	-9
- innych	3 907	7,5	3 668	7,5	-239
wylączeni z rejestru bez utraty statusu bezrobotnych (w sensie prawnym)	5 904	11,4	5 180	10,6	-724
- rozpoczęcia szkolenia	773	1,5	756	1,5	-17
<i>w tym w ramach bonu szkoleniowego</i>	95	0,2	122	0,3	27
- rozpoczęcia stażu	4 612	8,9	3 927	8,0	-685
<i>w tym w ramach bonu stażowego</i>	8	0,0	4	0,0	-4
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0,0	0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	519	1,0	497	1,0	-22
<i>w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja</i>	6	0,0	9	0,0	3
- skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0,0	0	0,0	0

Tabela VI. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ
w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

Kategorie	I p 2022		I p 2023		wzrost/spadek	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
ogółem	29 541	100,0	27 913	100,0	-1 628	-5,5
kobiety	14 683	49,7	13 831	49,6	-852	-5,8
mężczyźni	14 858	50,3	14 082	50,4	-776	-5,2
z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę						
poprzednio pracujący (ogółem)	26 385	89,3	25 383	90,9	-1 002	-3,8
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 158	3,9	1 086	3,9	-72	-6,2
osoby dotychczas nie pracujące	3 156	10,7	2 530	9,1	-626	-19,8

Tabela VII. "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH
w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

powiaty	"odpływ" bezrobotnych, w tym osoby, które podjęły pracę									
	I półrocze 2022			I półrocze 2023			wzrost/spadek			
	ogółem	w tym osoby, które podjęły pracę		ogółem	w tym osoby, które podjęły pracę		ogółem		w tym osoby, które podjęły pracę	
		liczba	w proc.		liczba	w	liczba	w proc.	liczba	w proc.
województwo	51 752	29 541	57,1	48 793	27 913	57,2	-2 959	-5,7	-1 628	-5,5
bieszczadzki	767	451	58,8	812	515	63,4	45	5,9	64	14,2
brzozowski	2 056	1 245	60,6	2 225	1 266	56,9	169	8,2	21	1,7
dębicki	2 415	1 309	54,2	2 245	1 204	53,6	-170	-7,0	-105	-8,0
jarosławski	3 624	2 143	59,1	3 310	1 997	60,3	-314	-8,7	-146	-6,8
jasielski	3 341	1 656	49,6	3 143	1 632	51,9	-198	-5,9	-24	-1,4
kolbuszowski	1 333	681	51,1	1 255	688	54,8	-78	-5,9	7	1,0
krośnieński	1 710	884	51,7	1 745	943	54,0	35	2,0	59	6,7
leski	970	696	71,8	934	668	71,5	-36	-3,7	-28	-4,0
leżajski	2 296	1 157	50,4	2 382	1 107	46,5	86	3,7	-50	-4,3
lubaczowski	1 547	831	53,7	1 447	808	55,8	-100	-6,5	-23	-2,8
łańcucki	2 355	1 389	59,0	2 137	1 256	58,8	-218	-9,3	-133	-9,6
mielecki	3 078	1 737	56,4	2 449	1 558	63,6	-629	-20,4	-179	-10,3
nizański	2 044	1 056	51,7	1 927	977	50,7	-117	-5,7	-79	-7,5
przemyski	2 153	1 092	50,7	1 829	955	52,2	-324	-15,0	-137	-12,5
przeworski	2 559	1 487	58,1	2 726	1 579	57,9	167	6,5	92	6,2
ropczycko-sędziszowski	2 004	1 276	63,7	2 073	1 186	57,2	69	3,4	-90	-7,1
rzyszowski	3 256	2 079	63,9	2 938	1 817	61,8	-318	-9,8	-262	-12,6
sanocki	1 773	1 096	61,8	1 770	1 112	62,8	-3	-0,2	16	1,5
stalowowolski	2 192	1 181	53,9	1 868	1 051	56,3	-324	-14,8	-130	-11,0
strzyżowski	2 110	1 255	59,5	2 196	1 269	57,8	86	4,1	14	1,1
tarnobrzegi	1 216	788	64,8	1 130	711	62,9	-86	-7,1	-77	-9,8
m. Krosno	646	326	50,5	699	363	51,9	53	8,2	37	11,3
m. Przemysł	1 578	809	51,3	1 320	694	52,6	-258	-16,3	-115	-14,2
m. Rzeszów	3 600	2 264	62,9	3 271	1 993	60,9	-329	-9,1	-271	-12,0
m. Tarnobrzeg	1 129	653	57,8	962	564	58,6	-167	-14,8	-89	-13,6

Wnioski

(na podstawie danych z tab. V, VI, VII)

- 27913 bezrobotnych (tj. 57,2 proc. ogółu wyrejestrowanych) wyłączono z ewidencji PUP z powodu podjęcia pracy, w tym 21956 bezrobotnych podjęło pracę niesubsydiowaną (45,0 proc. ogółu wyłączonych),
- W grupie osób, które wyrejestrowały się z powodu podjęcia pracy – większość stanowiły osoby już poprzednio pracujące. W porównaniu do analogicznego okresu 2022 r. zmniejszyła się liczba zarówno osób poprzednio pracujących jak i dotychczas nie pracujących.
- Wśród bezrobotnych podejmujących pracę – 5957 bezrobotnych tj. 12,2 proc. ogółu odpływu zatrudniono w ramach prac subsydiowanych ze środków publicznych.
- Najwyższą ilość zatrudnionych w wyniku subsydiów kumulowały prace interwencyjne (2031), roboty publiczne (1377), dotacje na utworzenie własnej działalności gospodarczej (978), podjęcia pracy w firmach – realizowane w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (900).
- Wśród nowych form wprowadzonych nowelą ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 2014 r. (tzw. „bonu”) bezrobotni najczęściej korzystają z podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie tj. 457 osób tj. 0,9 proc. ogółu tzw. odpływu).
- „Inne podjęcia pracy subsydiowanej” (patrz przypis) to 129 bezrobotnych tj. 0,3 proc. ogółu²⁵.
- 15700 osób (32,2 proc. ogółu bezrobotnych) wyrejestrowało się z innego powodu niż podjęcie pracy.
- Wśród innych powodów wyrejestrowań najczęstszym były niepotwierdzenie przez bezrobotnych gotowości do podjęcia pracy (6673 osoby), inne przyczyny (3668 osób) oraz dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (3481 osób).

²⁵ Inne podjęcia zatrudnienia – dotyczą osób bezrobotnych w PUP, którzy podjęli prace subsydiowane. Kategoria ta obejmuje między innymi bezrobotnych, którzy otrzymali jednorazowo środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub z instytucji udzielających pieniądze publiczne w celu podjęcia działalności gospodarczej, w tym w rolnictwie lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Pozbawienie statusu bezrobotnego jest od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub wniesienie wkładu.

Inną przyczyną ujęcia w tej kategorii statystycznej może być rozpoczęcie indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego. Pozbawienie statusu bezrobotnego jest od następnego dnia po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego. Kolejną przyczyną jest jednorazowa refundacja poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego. Refundacja może nastąpić w przypadku, gdy: 1) pracodawca zatrudnił skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy i druga przesłanka 2) po upływie 12 miesięcy zatrudnienia skierowany bezrobotny jest nadal zatrudniony. Obie muszą występować łącznie.

- 5180 (10,6 proc.) osób zostało wyłączonych z ewidencji z powodu udziału w formach aktywizacji zawodowej nie powodujących utraty statusu bezrobotnych.
- Wśród powodów opuszczenia rejestrów bez utraty statusu [w sensie prawnym, a nie do statystyk] najczęstsze były staże (3927), szkolenia (756) i prace społecznie użyteczne (497).

5.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Wśród ogółu bezrobotnych w województwie podkarpackim prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych na dzień 30 czerwca 2023 r. posiadało 9522 osoby.

Tabela VIII. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU
Stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

wyszczególnienie	30 VI '22		30 VI '23		wzrost/spadek (liczba)	w proc.
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety		
posiadający prawo do zasiłku ogółem - województwo	9 704	5 321	9 522	5 062	-182	-1,9
poprzednio pracujący	10 345	5 454	10 162	5 242	-183	-1,8
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 341	740	1 420	701	79	5,9
dotychczas niepracujący	76	54	66	43	-10	-13,2
bezrobotni posiadający prawo do zasiłku w podziale na powiaty						
bieszczadzki	153	75	115	49	-38	-24,8
brzozowski	634	317	543	255	-91	-14,4
dębicki	348	226	413	237	65	18,7
jarosławski	733	419	594	321	-139	-19,0
jasielski	594	323	668	355	74	12,5
kolbuszowski	237	137	220	103	-17	-7,2
krośnieński	248	149	309	185	61	24,6
leski	221	107	200	119	-21	-9,5
leżajski	482	242	435	219	-47	-9,8
lubaczowski	182	68	213	91	31	17,0
łańcucki	562	319	501	277	-61	-10,9
mielecki	381	219	415	230	34	8,9
niżański	576	300	548	290	-28	-4,9
przemyski	444	243	424	198	-20	-4,5
przeworski	503	303	495	270	-8	-1,6
ropczycko-sędziszowski	537	318	484	279	-53	-9,9
rzeszowski	542	290	616	321	74	13,7
sanocki	298	148	333	188	35	11,7
stałowowolski	298	174	262	142	-36	-12,1
strzyżowski	472	239	475	219	3	0,6
tarnobrzeski	166	93	195	112	29	17,5
Krosno	88	59	119	69	31	35,2
Przemyśl	266	141	284	157	18	6,8
Rzeszów	543	303	533	303	-10	-1,8
Tarnobrzeg	196	109	128	73	-68	-34,7

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli VIII)

- W porównaniu do stanu z ubiegłego półrocza (9704) liczba zasiłkobiorców spadła o 182 osoby (1,9 proc.).

5.4. OSOBY BEZROBOTNE WG WIEKU

Tabela IX. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	30 VI '22		30 VI '23	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	69 016	100,0	65 064	100,0
z tego w przedziałach wieku				
18-24	7 826	11,3	8 064	12,4
25-34	19 047	27,6	17 339	26,6
35-44	17 866	25,9	16 682	25,6
45-54	13 257	19,2	12 770	19,6
55-59	6 911	10,0	6 404	9,8
60 lat i więcej	4 109	6,0	3 805	5,8

Wnioski

(na podstawie danych z Tabeli IX)

- Najliczniejszy przedział wieku bezrobotnych to osoby posiadające od 25 do 34 lat (26,6 proc.). W połączeniu z grupą od 18 do 24 lat (12,4 proc.), przedział ten łącznie stanowił 39,0 proc. bezrobotnych tj. mniej niż połowa ogółu zarejestrowanych. Na koniec I półrocza 2022 – 38,9 proc.

5.5. OSOBY BEZROBOTNE WG WYKSZTAŁCENIA

Tabela X. BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	30 VI '22		30 VI '23	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	69 016	100,0	65 064	100,0
z tego z wykształceniem				
wyższym	10 910	15,8	10 165	15,6
policealnym i średnim zawodowym	18 286	26,5	17 528	26,9
średnim ogólnokształcącym	8 182	11,9	7 763	11,9
zasadniczym zawodowym	18 293	26,5	17 545	27,0
gimnazjalnym i poniżej	13 345	19,3	12 063	18,5

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli X)

- Najliczniejszy udział wśród osób bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,0 proc.) oraz policealne i średnie zawodowe (26,9 proc.).
- Następnie trzecią kumulacją były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (18,5 proc.).
- Szacuje się, że w trzech powyższych grupach wykształcenia duży odsetek stanowią osoby pracujące w „szarej strefie”.
- Najmniejszy udział odnotowano dla osób bezrobotnych o wykształceniu średnim ogólnokształcącym (11,9 proc.). Powodem może być fakt, że osoby kończące licea ogólnokształcące kontynuują kształcenie na poziomie wyższym (w systemie dziennym lub zaocznym), dlatego nie rejestrują się w PUP w skali adekwatnej do wielkości dla tej grupy absolwentów.
- Bezrobotni z wykształceniem wyższym to 15,6 proc. ogółu bezrobotnych (spadek o 0,2 pkt. proc. w stosunku do I półrocza 2022 r.).

5.6. OSOBY BEZROBOTNE WG STAŻU PRACY

Tabela XI. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	30 VI '22		30 VI '23	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	69 016	100,0	65 064	100,0
z tego wg stażu:				
do 1 roku	14 109	20,4	13 552	20,8
od 1 do 5 lat	17 881	25,9	17 291	26,6
od 5 do 10 lat	11 130	16,1	10 588	16,3
od 10 do 20 lat	9 810	14,2	9 068	13,9
od 20 do 30 lat	4 649	6,7	4 376	6,7
30 lat i więcej	1 679	2,4	1 444	2,2
bez stażu pracy	9 758	14,1	8 745	13,4

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XI)

- **Osoby bez stażu pracy i ze stażem pracy do 5 lat stanowią w sumie 60,8 proc. ogółu bezrobotnych.** Udział ten wskazuje na trudności ze znalezieniem pracy wśród osób

posiadających krótkie doświadczenie zawodowe. Warto zaznaczyć, że opisana sytuacja jest w jeszcze większym stopniu obecna w grupie bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego lub z krótkim stażem, do 5 lat pracy.

5.7. OSOBY BEZROBOTNE WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Według stanu na 30 VI 2023 r. spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych 40617 osób mieszkało na terenach wiejskich (62,4 proc. ogółu bezrobotnych).

Tabela XII. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
Stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

wyszczególnienie	30 VI '22		31 XII '22		30 VI '23		ogółem wzrost/spadek liczba	31 XII 2022=100 proc.
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety		
województwo	42 985	23 469	43 778	23 067	40 617	21 573	-3 161	-7,2
<i>w tym bezrobotni posiadający gospodarstwo rolne</i>	6 587	3 719	6 481	3 587	6 159	3 443	-322	-5,0
Bezrobotni zamieszkali na wsi w podziale na powiaty								
bieszczadzki	652	1 938	712	361	625	306	-87	-12,2
brzozowski	3 596	926	3 698	1 884	3 274	1 736	-424	-11,5
dębicki	1 408	1 641	1 470	902	1 399	858	-71	-4,8
jarosławski	2 891	2 003	2 925	1 560	2 621	1 419	-304	-10,4
jasielski	3 326	760	3 521	2 037	3 321	1 952	-200	-5,7
kolbuszowski	1 405	939	1 383	704	1 336	684	-47	-3,4
krośnieński	1 648	602	1 813	991	1 873	1 022	60	3,3
leski	1 285	1 324	1 434	697	1 283	629	-151	-10,5
leżajski	2 494	516	2 419	1 294	2 210	1 220	-209	-8,6
lubaczowski	1 081	1 181	1 224	586	1 028	491	-196	-16,0
łańcucki	2 246	659	2 067	1 007	1 947	969	-120	-5,8
mielecki	1 205	1 040	1 279	675	1 379	709	100	7,8
niżański	2 028	1 636	2 018	1 044	1 944	1 005	-74	-3,7
przemyski	3 047	1 549	3 060	1 593	2 772	1 441	-288	-9,4
przeworski	2 640	1 081	2 789	1 597	2 388	1 319	-401	-14,4
ropczycko-sędziszowski	1 936	2 025	1 801	935	1 654	898	-147	-8,2
rzeszowski	3 969	698	3 929	1 955	3 625	1 788	-304	-7,7
sanocki	1 353	432	1 543	764	1 514	786	-29	-1,9
stałowowolski	763	1 555	744	414	746	397	2	0,3
strzyżowski	2 876	621	2 907	1 526	2 704	1 437	-203	-7,0
tarnobrzeski	1 136	343	1 042	541	974	507	-68	-6,5

Wnioski

(na podstawie danych z tabel: XII)

- W porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi spadła o 3161 osób.

- Najwyższa liczba bezrobotnych zarejestrowanych jako zamieszkali na wsi wystąpiła w powiatach rzeszowskim (3625), jasielskim (3321) i brzozowskim (3274). Szersze dane na ten temat – w dodatku statystycznym.

5.8. OSOBY BEZROBOTNE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na dzień 30.VI.2023 r. odnotowano wśród osób bezrobotnych grupy zdefiniowane przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy na podstawie art. 49 jako **pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy**.

Tabela XIII. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Stan w końcu okresu, porównanie zmian w półroczu

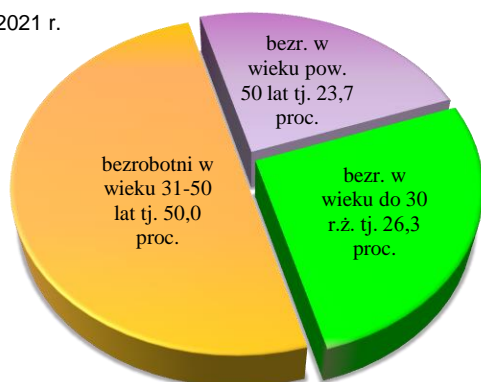
kategorie	31 XII 2022				30 VI 2023				wzrost/spadek			
	ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
bezrobotni ogółem	69 046	100,0	36 088	100,0	65 064	100,0	34 104	100,0	-3 982	-5,8	-1 984	-5,5
bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	59 954	---	32 024	---	55 884	---	29 965	---	-4 070	-6,8	-2 059	-6,4
<i>w tym</i>												
do 30 roku życia	17 985	26,0	9 863	27,3	16 211	24,9	9 027	26,5	-1 774	-9,9	-836	-8,5
do 25 roku życia	9 195	13,3	4 536	12,6	8 064	12,4	4 022	11,8	-1 131	-12,3	-514	-11,3
długotrwale bezrobotni	39 902	57,8	22 274	61,7	37 173	57,1	20 781	60,9	-2 729	-6,8	-1 493	-6,7
powyżej 50 roku życia	17 266	25,0	6 435	17,8	16 174	24,9	5 976	17,5	-1 092	-6,3	-459	-7,1
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	999	1,4	518	1,4	863	1,3	478	1,4	-136	-13,6	-40	-7,7
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	12 554	18,2	10 641	29,5	11 967	18,4	10 199	29,9	-587	-4,7	-442	-4,2
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	124	0,2	78	0,2	111	0,2	78	0,2	-13	-10,5	0	0,0
niepełnosprawni	4 444	6,4	1 963	5,4	4 508	6,9	1 974	5,8	64	1,4	11	0,6

Stan w końcu okresu, porównanie stanów - czerwiec do czerwca

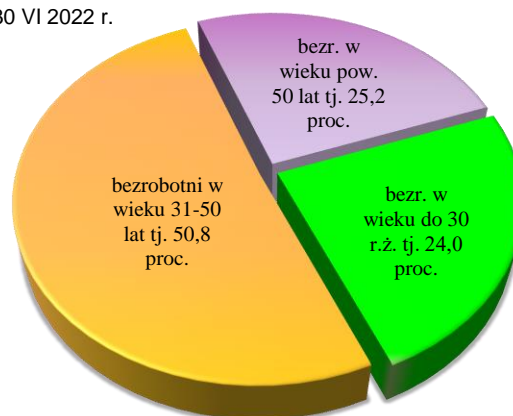
kategorie	30 VI 2022				30 VI 2023				wzrost/spadek			
	ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
bezrobotni ogółem	69 016	100,0	37 256	100,0	65 064	100,0	34 104	100,0	-3 952	-5,7	-3 152	-8,5
bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	60 291	---	33 103	---	55 884	---	29 965	---	-4 407	-7,3	-3 138	-9,5
<i>w tym</i>												
do 30 roku życia	16 579	24,0	9 496	25,5	16 211	24,9	9 027	26,5	-368	-2,2	-469	-4,9
do 25 roku życia	7 826	11,3	4 018	10,8	8 064	12,4	4 022	11,8	238	3,0	4	0,1
długotrwale bezrobotni	42 099	61,0	23 832	64,0	37 173	57,1	20 781	60,9	-4 926	-11,7	-3 051	-12,8
powyżej 50 roku życia	17 368	25,2	6 597	17,7	16 174	24,9	5 976	17,5	-1 194	-6,9	-621	-9,4
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	927	1,3	519	1,4	863	1,3	478	1,4	-64	-6,9	-41	-7,9
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	13 525	19,6	11 618	31,2	11 967	18,4	10 199	29,9	-1 558	-11,5	-1 419	-12,2
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	114	0,2	78	0,2	111	0,2	78	0,2	-3	-2,6	0	0,0
niepełnosprawni	4 359	6,3	1 987	5,3	4 508	6,9	1 974	5,8	149	3,4	-13	-0,7

**W 20. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W STOSUNKU DO OGÓŁU BEZROBOTNYCH**

30 VI 2021 r.

30 VI 2022 r.

Wnioski

(na podstawie danych z tabel: XIII, XIV, XV, XVI i W20)

- Najliczniejszą grupą bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby **długotrwale bezrobotne** tj. 37173 (57,1 proc. ogółu bezrobotnych). W stosunku do I półrocza 2022 r. (koniec czerwca '22) – liczba bezrobotnych długotrwale spadła o 4926 osób tj. o 11,7 pkt. proc. Udział długotrwale bezrobotnych [w por. do analogicznego półrocza roku wcześniejszego] wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 61,0 proc. do 57,1 proc. tj. o 3,9 pkt. proc.
- Drugą pod względem liczebności grupę osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby **do 30 roku życia** tj. 16211 (24,9 proc. ogółu bezrobotnych). W stosunku do I półrocza 2022 r. liczba bezrobotnych do 30 roku życia spadła o 368 osób tj. o 2,2 pkt. proc. Udział bezrobotnych do 30 roku życia wśród bezrobotnych ogółem wzrósł z 24,0 proc. do 24,9 proc. tj. o 0,9 pkt. proc.
- Trzecią pod względem liczebności wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy są bezrobotni **powyżej 50 roku życia** tj. 16174 (24,9 proc. ogółu bezrobotnych). W stosunku do I półrocza 2022 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia spadła o 1194 osoby tj. o 6,9 pkt. proc. Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 25,2 proc. do 24,9 proc. tj. o 0,3 pkt. proc.

5.9. OSOBY BEZROBOTNE WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI

Tabela XVII. OFERTY PRACY WEDŁUG
POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD)
w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

sekcje PKD	kategorie	oferty pracy w Ip 22 r.	oferty pracy w Ip 23 r.	Ip 23 r. w proc. (w ogółem, dla danej kategorii)
---	Ogółem	27 965	24 009	100,0
----	z ogółem sekcje PKD:			
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	466	266	1,1
B	Górnictwo i wydobywanie	32	47	0,2
C	Przetwórstwo przemysłowe	6 014	4 485	18,7
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	30	36	0,1
E	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	247	331	1,4
F	Budownictwo	3 726	3 082	12,8
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4 166	3 377	14,1
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 414	1 232	5,1
H	Transport i gospodarka magazynowa	958	1 025	4,3
J	Informacja i komunikacja	197	261	1,1
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	174	168	0,7
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	149	151	0,6
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 045	855	3,6
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3 452	2 610	10,9
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2 040	2 163	9,0
P	Edukacja	990	1 139	4,7
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 481	1 499	6,2
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	429	426	1,8
S	Pozostała działalność usługowa	951	856	3,6
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	4	0	0,0
U	Działalność niezidentyfikowana	0	0	0,0
---	Ogółem	27 965	24 009	100,0

Źródło: SI "Cesar", 13-07-2023 r.

Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w województwie podkarpackim.

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XVII)

- Powyżej 5 proc. udział w ofertach ogółem zgłosili pracodawcy w następujących sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe – 18,7 proc. ogółu ofert, handel – 14,1 proc., budownictwo – 12,8 proc., oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 10,9 proc., administracja publiczna, obrona narodowa i obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 9,0 proc., opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 6,2 proc., działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 5,1 proc.

5.10. OSOBY BEZROBOTNE WG ZAWODÓW

Tabela XVIII. ZMIANY ILOŚCI BEZROBOTNYCH WG GRUP ZAWODOWYCH
stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	bezrobotni ogółem			dynamika spadków do 31 XII 2021 w poszcz. grupach	
		30 VI 2022	31 XII 2022	30 VI 2023	wzrost / spadek (liczba)	wzrost / spadek w proc.
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	1	527	533	543	10	1,9
SPECJALIŚCI	2	8 092	7 883	7 390	-493	-6,3
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	9 761	9 900	9 348	-552	-5,6
PRACOWNICY BIUROWI	4	2 966	2 939	2 867	-72	-2,4
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	13 236	13 111	12 482	-629	-4,8
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	1 006	1 062	925	-137	-12,9
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	15 107	15 434	14 560	-874	-5,7
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	3 758	3 755	3 434	-321	-8,5
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	5 460	5 634	5 211	-423	-7,5
SIŁY ZBROJNE	0	26	30	30	0	0,0
bezrobotni bez zawodu	A	9077	8 765	8 274	-491	-5,6
bezrobotni z zawodem	B	59 939	60 281	56 790	-3 491	-5,8
Ogółem	AB	69 016	69 046	65 064	-3 982	-5,8

Tabela XIX. BEZROBOTNI WG GRUP ZAWODÓW
stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	liczba bezrobotnych 30 VI 2022	w proc. *	liczba bezrobotnych 30 VI 2023	w proc.*
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY*	1	527	0,9	543	1,0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**	11	54	10,2	55	10,1
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	124	23,5	116	21,4
Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	84	15,9	93	17,1
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	265	50,3	279	51,4
SPECJALIŚCI	2	8 092	13,5	7 390	13,0
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	1 552	19,2	1 504	20,4
Specjaliści do spraw zdrowia	22	469	5,8	428	5,8
Specjaliści nauczania i wychowania	23	1 264	15,6	1 102	14,9
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	2 783	34,4	2 478	33,5
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	195	2,4	197	2,7
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	1 829	22,6	1 681	22,7
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	9 761	16,3	9 348	16,5
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	4 076	41,8	3 896	41,7
Średni personel do spraw zdrowia	32	1 610	16,5	1 500	16,0
Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	2 491	25,5	2 333	25,0
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	1 077	11,0	1 092	11,7
Technicy informatycy	35	507	5,2	527	5,6

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	liczba bezrobotnych 30 VI 2022	w proc. *	liczba bezrobotnych 30 VI 2023	w proc. *
PRACOWNICY BIUROWI	4	2 966	4,9	2 867	5,0
Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	41	1 045	35,2	1 003	35,0
Pracownicy obsługi klienta	42	679	22,9	646	22,5
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	1 087	36,6	1 083	37,8
Pozostali pracownicy obsługi biura	44	155	5,2	135	4,7
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	13 236	22,1	12 482	22,0
Pracownicy usług osobistych	51	6 012	45,4	5 808	46,5
Sprzedawcy i pokrewni	52	6 537	49,4	6 035	48,3
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	379	2,9	358	2,9
Pracownicy usług ochrony	54	308	2,3	281	2,3
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	1 006	1,7	925	1,6
Rolnicy produkcji towarowej	61	657	65,3	575	62,2
Leśnicy i rybacy	62	223	22,2	220	23,8
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	126	12,5	130	14,1
ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	15 107	25,2	14 560	25,6
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	3 917	25,9	3 809	26,2
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni	72	5 100	33,8	4 965	34,1
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	694	4,6	625	4,3
Elektrycy i elektronicy	74	1 080	7,1	1 006	6,9
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	4 316	28,6	4 155	28,5
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	3 758	6,3	3 434	6,0
Operatorzy maszyn i urzędzeń wydobywczych i przetwórczych	81	1 892	50,3	1 732	50,4
Monterzy	82	386	10,3	372	10,8
Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	1 480	39,4	1 330	38,7
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	5 460	9,1	5 211	9,2
Pomoce domowe i sprzątaczk	91	1 024	18,8	923	17,7
Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie, leśnictwie i rybactwie	92	287	5,3	283	5,4
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	2 995	54,9	2 865	55,0
Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowywaniem posiłków	94	385	7,1	400	7,7
Sprzedawcy ulicznych i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	11	0,2	8	0,2
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	96	758	13,9	732	14,0
SILY ZBROJNE	0	26	0,04	30	0,05
Oficerowie sił zbrojnych	1	0	0,0	0	0,0
Podoficerowie sił zbrojnych	2	1	3,8	1	3,3
Żołnierze szeregowi	3	25	96,2	29	96,7
BEZROBOTNI BEZ ZAWODU***	A	9 077	13,2	8 274	12,7
BEZROBOTNI Z ZAWODEM	B	59 939	100,0	56 790	100,0
Ogółem	AB	69 016	---	65 064	---

* W jednocyfrowych grupach zawodów, odsetek w stosunku do liczby bezrobotnych ogółem z zawodem (B=100 proc.).

** Wartości procentowe odpowiadające grupom dwucyfrowym obliczono dla danej grupy jednocyfrowej (GJ=100 proc.).

*** Odsetek dla bezrobotnych bez zawodu w stosunku do "ogółem" (A+B=100 proc.).

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XVIII i XIX)

- W I półroczu 2023 r. we wszystkich grupach zawodowych odnotowano spadek liczby bezrobotnych, które kumulowały się (wg klasyfikacji zawodów i specjalności) w następujących grupach zawodów –

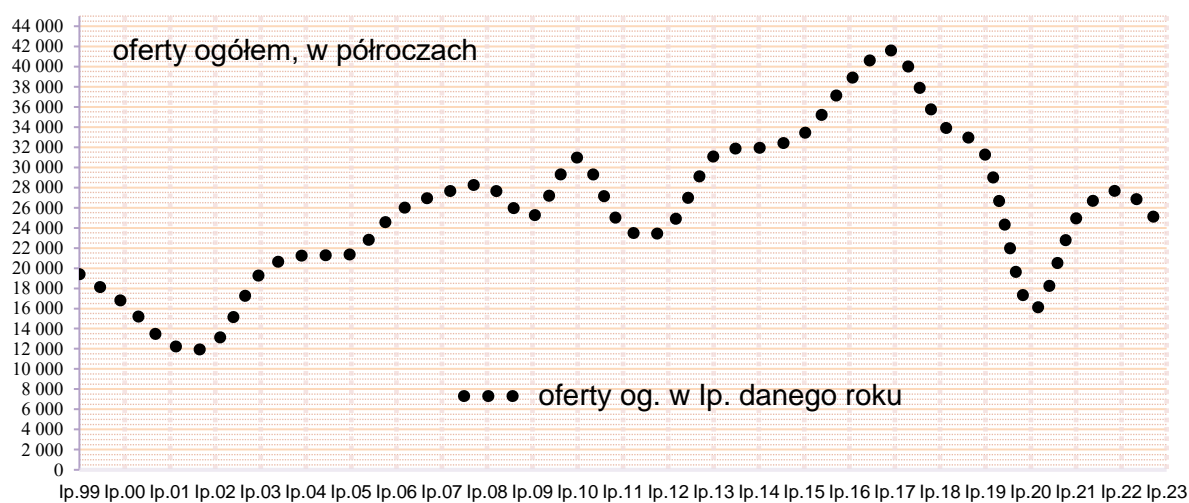
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (spadek o 874 bezrobotnych), pracownicy usług i sprzedawcy (o 629), technicy i inny średni personel (o 552) oraz „specjaliści” (o 493),
- Wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 r. odnotowano największą liczbę bezrobotnych wśród robotników przemysłowych i rzemieślników – 14560, pracowników usług i sprzedawców – 12482, techników i innego średniego personelu – 9348 oraz specjalistów – 7390.
- Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w zawodach należących do grupy „siły zbrojne” tj. 30 bezrobotnych, władzach publicznych; wyższych urzędnikach i kierownikach – 543 i rolnikach, ogrodnikach, leśnikach i rybakach – 925. Bezrobotni bez zawodu stanowili 12,7 proc. ogółu. W grupie „bez zawodu” odnotowano spadek o 491 tj. o 5,6 proc. (stan na dzień 31 grudnia 2022=100 proc.).

5.11. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP

Tabela XX. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone przez pracodawców do PUP, w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

Powiaty	w okresie I półrocza 2023 r.		
	Razem	w tym	
		pracy subsydiowanej	z sektora publicznego
województwo	23 753	10 020	4 143
bieszczadzki	300	249	85
brzozowski	421	384	101
dębicki	1 536	348	118
jarosławski	1 497	732	240
jasielski	1 301	605	192
kolbuszowski	608	274	79
krośnieński	455	157	73
leski	324	185	69
leżajski	846	547	185
lubaczowski	541	396	180
łańcucki	643	427	186
mielecki	1 749	595	142
niżański	707	540	211
przemyski	280	240	145
przeworski	1 754	832	422
ropczycko-sędziszowski	762	415	189
rzeszowski	1 042	290	141
sanocki	716	283	95
stalowowolski	924	317	134
strzyżowski	962	579	205
tarnobrzeski	680	295	165
Krosno	453	207	78
Przemyśl	690	334	192
Rzeszów	3 993	521	408
Tarnobrzeg	569	268	108

W21. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (OFERTY PRACY) ZGŁOSZONE DO PUP W I PÓŁROCZACH 1999 – 2023

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XX i W21)

- W stosunku do I półrocza 2022 r. odnotowano spadek o 3911 ofert pracy. Porównując dane w szerszym zakresie czasowym (Ip. 1999 – Ip. 2023) najmniej liczne półrocza dla analizowanego zakresu lat odnotowano – w I półroczu 2001 r. (12 461 ofert). Kolejny spadek nastąpił w I półroczu 2009 r. [jako efekt 2008 r.], w I półroczu 2012 i w I półroczu 2020 [pandemia]. Powyższe spadki zwracają uwagę na różnorodne przyczyny takie jak cykle ekonomiczne i okresy dekonjunktury.
- W I półroczu 2023 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 23753 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z których 42,2 proc. było ofertami pracy subsydiowanej. W analogicznym okresie ubr. oferty subsydiowane stanowiły 40,4 proc. ogółu zgłoszonych. „Odptyw” bezrobotnych z powodu podjęcia pracy pokazuje stan realizacji subsydiów. Bezrobotni wyrejestrowani z powodu podjęcia pracy subsydiowanej to 12,2 proc. ogółu odpływu tj. 5957 osób. Zatrudnienie nie-subsydiowane podjęło w omawianym półroczu 21956 bezrobotnych.
- Spośród ogólnej liczby ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2023 r. (23753 oferty ogółem) z sektora publicznego pochodziło 4143 tj. 17,4 proc. ogółu ofert. Niewielką liczbę ofert sektora publicznego warunkuje większość funkcjonujących na rynku podmiotów prywatnych.
- Odnotowano znaczne zróżnicowanie przestrzenne ilości ofert zgłaszanych do publicznego pośrednictwa pracy.

- W I półroczu 2023 r. najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłosili pracodawcy z terenu następujących jednostek administracyjnych – m. Rzeszowa (3993), powiatu przeworskiego (1754), mieleckiego (1749), dębickiego (1536), jarosławskiego (1497), jasielskiego (1301) i rzeszowskiego (1042). Najmniej z powiatów przemyskiego (280), bieszczadzkiego (300), leskiego (324) i brzozowskiego (421).
- Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, subsydiowane ze środków Funduszu Pracy łagodziły w pewnym zakresie trudną sytuację na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim.
- W I półroczu 2023 r. największy udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej odnotowano w powiatach brzozowskim (91,2 proc.), przemyskim (85,7 proc.), bieszczadzkim (83,0 proc.), niżańskim (76,4 proc.), lubaczowskim (73,2 proc.), łańcuckim (66,4 proc.), leżajskim (64,7 proc.), strzyżowskim (60,2 proc.).
- Najniższy udział miejsc pracy subsydiowanej w ogólnej liczbie ofert pracy zgłoszonych do PUP przez pracodawców odnotowano w m. Rzeszowie (13,0 proc.), powiecie dębickim (22,7 proc.), rzeszowskim (27,8 proc.), mieleckim (34,0 proc.), stalowowolskim (34,3 proc.), krośnieńskim (34,5 proc.), sanockim (39,5 proc.), tarnobrzeskim (43,4 proc.), kolbuszowskim (45,1 proc.), m. Krośnie (45,7 proc.), powiecie jasielskim (46,5 proc.), m. Tarnobrzegu (47,1 proc.), powiecie przeworskim (47,4 proc.), m. Przemyślu (48,4 proc.) i w powiecie jarosławskim (48,9 proc.).
- W I półroczu 2023 r. na jedno wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej przypadało średnio 17,5 bezrobotnych (w I półroczu 2022 r. – 16,2 bezrobotnych).
- Sytuacja była najkorzystniejsza w powiatach, gdzie rozwój gospodarki przeciwdziała monokulturze przemysłowej. W granicach dużych miast i suburbii występuje większa różnorodność podmiotów. Można odnotować przynajmniej początek rozwoju niezależnego przemysłu, handlu czy usług. Istotny w gospodarkach wysoko rozwiniętych jest sektor zaawansowanych usług np. medycznych, finansowych czy firm sektora high-tech. Zrównoważony rozwój wpływa korzystnie na trwałe ograniczenie liczby osób pozostających bez trwałego zatrudnienia.
- Odnotowano niską liczbę bezrobotnych w przeliczeniu na 1 ofertę pracy w powiatach zróżnicowanych gospodarczo. Są to np. m. Rzeszów (8,2 bezrobotnego na 1 wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej), powiat mielecki (9,4), dębicki (9,8) i m. Krosno (10,1).

Tabela XXII. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZIS)	oferty pracy w Ip 2022 r.	w proc.*	oferty pracy w Ip 2023 r.	w proc.*
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY*	1	175	0,6	131	0,6
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**	11	5	2,9	6	4,6
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	61	34,9	49	37,4
Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	66	37,7	53	40,5
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	43	24,6	23	17,6
SPECJALIŚCI	2	1 669	6,0	1 579	6,7
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	343	20,6	294	18,6
Specjaliści do spraw zdrowia	22	333	20,0	307	19,4
Specjaliści nauczania i wychowania	23	311	18,6	319	20,2
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	508	30,4	371	23,5
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	30	1,8	30	1,9
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	144	8,6	258	16,3
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	2 367	8,6	2 087	8,8
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	678	28,6	497	23,8
Średni personel do spraw zdrowia	32	374	15,8	315	15,1
Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	816	34,5	823	39,4
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	434	18,3	410	19,6
Technicy informatycy	35	65	2,7	42	2,0
PRACOWNICY BIUROWI	4	3 090	11,2	3 056	12,9
Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	41	1 625	52,6	1 542	50,5
Pracownicy obsługi klienta	42	219	7,1	206	6,7
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	1 124	36,4	1 172	38,4
Pozostali pracownicy obsługi biura	44	122	3,9	136	4,5
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	5 527	20,0	5 039	21,3
Pracownicy usług osobistych	51	2 667	48,3	2 331	46,3
Sprzedawcy i pokrewni	52	2 253	40,8	1 999	39,7
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	404	7,3	427	8,5
Pracownicy usług ochrony	54	203	3,7	282	5,6
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	155	0,6	154	0,7
Rolnicy produkcji towarowej	61	106	68,4	106	68,8
Leśnicy i rybacy	62	49	31,6	48	31,2
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	0	0,0	0	0,0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	7 441	27,0	5 460	23,1
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	2 407	32,3	2 005	36,7
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	2 926	39,3	1 774	32,5
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	102	1,4	90	1,6
Elektrycy i elektronicy	74	606	8,1	525	9,6
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	1 400	18,8	1 066	19,5
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	2 782	10,1	2 783	11,8
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	1 474	53,0	1 606	57,7
Monterzy	82	222	8,0	111	4,0
Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	1 086	39,0	1 066	38,3
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	4 397	15,9	3 341	14,1
Pomoce domowe i sprzątaczk	91	896	20,4	755	22,6
Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie, leśnictwie i rybactwie	92	253	5,8	127	3,8
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	2 043	46,5	1 409	42,2
Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowaniem posiłków	94	720	16,4	729	21,8
Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	0	0,0	0	0,0
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	96	485	11,0	321	9,6
SILY ZBROJNE	0	0	0,0	0	0,0
Oficerowie sił zbrojnych	1	0	---	0	---
Podoficerowie sił zbrojnych	2	0	---	0	---
Żołnierze szeregowi	3	0	---	0	---
OFERTY BEZ ZAWODU***	A	0	0,0	0	0,0
OFERTY Z ZAWODEM	B	27 603	100,0	23 630	100,0
Ogółem	AB	27 603	---	23 630	---

* W jednocyfrowych grupach zawodów, odsetek w stosunku do liczby ofert ogółem z zawodem (B=100 proc.).

** Wartości procentowe odpowiadające grupom dwucyfrowym obliczono dla danej grupy jednocyfrowej (GJ=100 proc.).

*** Odsetek dla ofert bez zawodu w stosunku do "ogółem" (A+B=100 proc.).

Wnioski

(na podstawie danych z Tabeli XXII)

- Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej adresowane były najczęściej do osób bezrobotnych z następujących grup zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 5460 (23,1 proc. ogółu zgłoszonych do PUP ofert pracy), pracownicy usług i sprzedawcy – 5039 (21,3 proc.), pracownicy przy pracach prostych – 3341 (14,1 proc.), pracownicy biurowi – 3056 (12,9 proc.), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 2783 (11,8 proc.), technicy i inny średni personel – 2087 (8,8 proc.).

5.12. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE I INNE FORMY INTERWENCJI

Tabela XXIII. WYDATKI REALIZOWANE Z FUNDUSZU PRACY w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie, tabela zawiera formy promocji zatrudnienia. Tabela zawiera również informacje o części środków wydatkowanych z Funduszu Pracy na przeciwdziałanie SARS-CoV-2 w województwie podkarpackim. Część środków wydatkowanych w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zawiera odpowiedni rozdział analizy w części dotyczącej działań FGSP w województwie podkarpackim.

Kategorie	w I półroczu 2022 roku	w I półroczu 2023 roku	w lp. 2022 roku			w lp 2023 roku		
	wydatki w wartościach bezwzględnych		rozkłady procentowe według poszczególnych kategorii			rozkłady procentowe według poszczególnych kategorii		
	w mln zł	w mln zł	proc. do ogółem	proc. rozkład form aktywnych bez covid-u	proc. rozkład form aktywnych z covid-em	proc. do ogółem	proc. rozkład form aktywnych bez covid-u	proc. rozkład form aktywnych z covid-em
ogółem	214,77	220,40	100,0	---	---	100,0	---	---
zasiłki dla bezrobotnych	85,37	86,96	39,7	---	---	39,5	---	---
Aktywne formy promocji zatrudnienia ze środkami wydatkowanymi w ramach Covid-19 ¹	116,04	117,49	54,0	---	100,0	53,3	---	100,0
Aktywne formy promocji zatrudnienia bez środków wydatkowanych w ramach Covid-19 ²	114,68	117,44	53,4	100,0	98,8	53,3	100,0	100,0
z aktywnych form:			z aktywnych form:			z aktywnych form:		
staże	32,42	28,34	15,1	28,3	27,9	12,9	24,1	24,1
szkolenia*	1,30	1,91	0,6	1,1	1,1	0,9	1,6	1,6
prace interwencyjne	11,20	11,61	5,2	9,8	9,7	5,3	9,9	9,9
roboty publiczne	9,96	12,08	4,6	8,7	8,6	5,5	10,3	10,3
środki na podjęcie działalności gospodarczej	27,77	33,03	12,9	24,2	23,9	15,0	28,1	28,1
środki dla pracodawców na wyp. i doposażenie miejsc pracy	19,87	14,76	9,3	17,3	17,1	6,7	12,6	12,6
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne **	0,86	1,01	0,4	0,7	0,7	0,5	0,9	0,9
pozostałe aktywne formy ***	11,30	14,70	5,3	9,9	9,7	6,7	12,5	12,5
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 (ogółem)	1,36	0,05	0,63	---	1,17	0,0	---	0,0
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 na podstawie art. 15zzd, 15zzda, 15zzb, 15zcc, 15zze i 15zze2 tj. z rezerwy ****	1,36	0,05	0,63	---	1,17	0,0	---	0,0
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 na podstawie art. 15zze¹ tj. nie z rezerwy²	0,00	0,00	0,00	---	0,00	0,0	---	0,0
inne	13,36	15,95	6,2	---	---	7,2	---	---

¹ Wydatki na formy wsparcia zatrudnienia (ogółem) są obliczane razem z wydatkami poniesionymi w ramach COVID-19.

² Wydatki na aktywne formy promocji zatrudnienia zostały obliczone bez wydatków w ramach COVID-19. Zawierają dotychczas stosowane aktywne formy i zachowują tym samym możliwość porównania w stosunku do okresów wcześniejszych. Posiadają zakres ściśle odpowiadający przepisom ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Aktywne formy promocji zatrudnienia zawierają również pozostałe aktywne formy.

Formy aktywne i zasiłki dla bezrobotnych oraz wydatki w ramach COVID-19 i kategoria "inne" sumują się do ogółem wydatków realizowanych z FP.

* Kategoria ta zawiera koszty należne instytucjom szkoleniowym, koszty egzaminów, licencji bez stypendiów i składek na ubezpieczenie społeczne.

** Kategoria ta zawiera stypendia dla uczestników i składki na ubezpieczenie społeczne za okres stażu, przygotowania zawodowego dorosłych realizacji studiów podyplomowych i szkolenia oraz stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres kontynuowania nauki.

*** Kategoria ta od 2016 r. zawiera refundację wynagrodzeń osobom w wieku do 30 roku życia.

**** Środki wydatkowane przez Powiatowe Urzędy Pracy w województwie podkarpackim, w ramach ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Nie zawierają części pomocy państwowej, wydatkowanej przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Tradycyjne aktywne formy promocji zatrudnienia to np. szkolenia i przekwalifikowania, prace interwencyjne i roboty publiczne, pożyczki dla bezrobotnych i pracodawców. Aktywnymi formami są również środki wydatkowane z FP w ramach przeciwdziałania SARS-CoV-2 na podstawie odrębnych przepisów.

Pasywne formy (tzw. programy osłonowe) są to zasiłki dla osób bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

³ Na podstawie przepisów Dz.U. 2020 poz. 1842 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 października 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Tabela XXIV Aktywne formy promocji zatrudnienia wg powiatów. Liczba bezrobotnych aktywizowanych w ramach poszczególnych form, w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

Powiaty	w okresie I półrocza 2023 roku					
	osoby zatrudnione		bezrobotni skierowani na staż	bezrobotni, którzy rozpoczęli prace społecznie użyteczne	bezrobotni, którzy podjęli działalność gospodarczą	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy
	przy pracach interwencyjnych	przy robotach publicznych				
województwo	2 031	1 377	3 927	497	978	900
bieszczadzki	55	16	99	6	27	28
brzozowski	79	53	156	5	52	32
dębicki	116	0	115	11	48	40
jarosławski	113	203	259	0	61	86
jasieński	114	64	200	47	51	88
kolbuszowski	63	21	104	5	22	24
krośnieński	31	11	83	28	38	46
leski	26	34	49	0	33	19
leżajski	46	117	361	30	45	43
lubaczowski	95	17	202	53	20	0
łańcucki	118	85	141	30	49	41
mielecki	110	42	229	0	39	85
niżański	158	37	232	25	31	27
przemyski	101	65	55	65	28	31
przeworski	205	194	310	44	35	19
ropczycko-sędziszowski	78	43	131	4	45	40
rzeszowski	50	63	145	25	66	46
sanocki	90	20	92	3	47	56
stałowowski	74	18	127	31	16	19
strzyżowski	81	91	352	24	42	21
tarnobrzeski	54	102	113	0	26	12
Krosno	19	3	29	13	22	14
Przemyśl	57	18	38	47	31	21
Rzeszów	53	9	185	1	88	50
Tarnobrzeg	45	51	120	0	16	12

Wnioski

(na podstawie danych z tabel: XXIII i XXIV)

- Na działania w zakresie realizacji aktywnych i pasywnych form promocji zatrudnienia oraz inne zadania w ramach pomocy dla pracodawców wydatковано w I półroczu 2023 r. w województwie podkarpackim z Funduszu Pracy łącznie kwotę 220,40 mln zł ogółem (dla porównania w I półroczu 2022 r. – 214,77 mln zł), z tego:
- z Funduszu Pracy w ramach interwencji w związku z pandemią COVID–19 tj. w ramach pomocy dla pracodawców (art. 15zzd, 15zzda, 15zzb, 15zzc, 15zze i 15zze2) wydatковано kwotę 0,05 mln zł tj. 0,02 proc. ogółu wydatków w ramach FP (dla porównania w I półroczu 2022 r. – 1,36 mln zł, 0,63 proc. ogółu wydatków),

- w I półroczu 2023 r. wydatki na aktywne formy stanowiły 117,44 mln zł tj. 53,3 proc. ogółu wydatków FP. (w I półroczu 2022 r. 114,68 mln zł tj. 53,4 proc. ogółu wydatków FP). Z kwoty 117,44 mln zł najbardziej istotne wydatki poniesiono na poniższe aktywne formy:
 - * **podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnych – 33,03 mln zł** tj. 15,0 proc. wydatków w ramach FP i jednocześnie 28,1 proc. ogółu aktywnych form [łącznie z środkami wydatkowanymi na interwencję COVID-19],
 - * **staże – 28,34 mln zł** tj. 12,9 proc. ogółu wydatków w ramach FP, co stanowi jednocześnie 24,1 proc. wydatków na aktywne formy,
 - * **środki dla pracodawców na wyposażenie i doposażenie nowo utworzonych miejsc pracy 14,76 mln zł** (6,7 proc.) – (12,6 proc. aktywnych form),
 - * **wsparcie zatrudnienia osób młodych** tj. refundacja pracodawcom wynagrodzeń dla bezrobotnych do 30 roku życia (główna składowa kategorii „pozostałe aktywne formy”) – **14,70 mln zł** – 6,7 proc. wydatków funduszu pracy, co stanowi jednocześnie 12,5 proc. środków na aktywne formy,
 - * **roboty publiczne – 12,08 mln zł** tj. 5,5 proc. ogółu wydatków w ramach FP, co stanowi jednocześnie 10,3 proc. wydatków na aktywne formy,
 - * **prace interwencyjne 11,61 mln zł** (5,3 proc.) – (9,9 proc. aktywnych form).

Najwięcej osób bezrobotnych wyrejestrowano z ewidencji bezrobotnych w PUP z powodu rozpoczęcia następujących formy aktywnych:

- * **staży** (3927 osób bezrobotnych),
- * **prac interwencyjnych** (2031),
- * zatrudnienia bezrobotnych przy realizacji **robót publicznych** (1377),
- * utworzenia własnej **działalności gospodarczej** (978),
- * **refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy** (900).

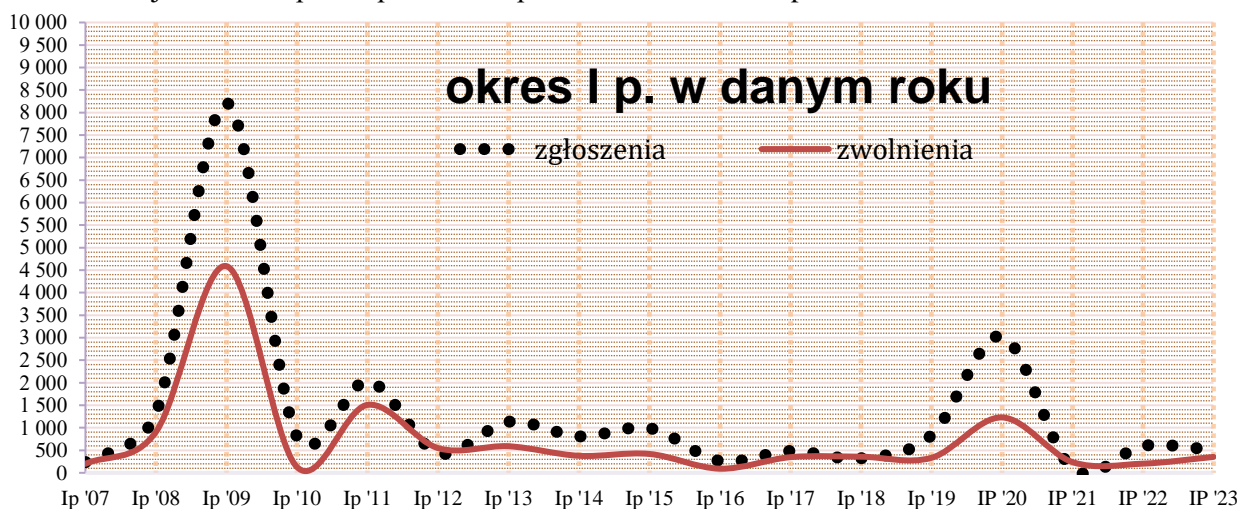
5.13. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW

Tabela XXV. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW w okresie sprawozdawczym

I półrocze	zgłoszenia	zwolnienia
Ip '07	236	199
Ip '08	1 321	909
Ip '09	8 218	4 590
Ip '10	803	129
Ip '11	2 044	1 509
Ip '12	438	549
Ip '13	1 134	590
Ip '14	809	378
Ip '15	991	419
Ip '16	264	92
Ip '17	485	348
Ip '18	323	358
Ip '19	835	333
IP '20	3 035	1 230
IP '21	88	238
IP '22	599	204
IP '23	513	353

Powiaty	Pracownicy (ogółem)	w tym	
		z zakładów sektora publicznego	z zakładów sektora prywatnego
województwo	513	0	513
bieszczadzki	0	0	0
brzozowski	0	0	0
dębicki	0	0	0
jarosławski	0	0	0
jasielski	0	0	0
kolbuszowski	0	0	0
krośnieński	0	0	0
leski	0	0	0
leżajski	78	0	78
lubaczowski	0	0	0
łańcucki	0	0	0
mielecki	0	0	0
niżański	0	0	0
przemyski	0	0	0
przeworski	0	0	0
ropczycko-sędziszowski	80	0	80
rzeszowski	24	0	24
sanocki	0	0	0
stalowowski	0	0	0
strzyżowski	0	0	0
tarnobrzeski	0	0	0
Krosno	46	0	46
Przemyśl	66	0	66
Rzeszów	219	0	219
Tarnobrzeg	0	0	0

W22. Osoby zgłoszone oraz zwolnione z przyczyn niedotyczących pracowników w województwie podkarpackim w I półroczach w okresie I p. 2007–2023 r.

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XXV i W22)

- **Zgłoszenia.** W I półroczu 2023 r. pracodawcy zgłosili do PUP zamiar zwolnień grupowych dla 513 pracowników (w I półroczu 2022 r. – dla 599 pracowników).
- **Zwolnienia.** Wypowiedzenia umów o pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników otrzymało 353 osoby (część ze zgłoszeń z poprzedniego roku). Ponadto wg stanu na 30 VI 2023 r. na dalsze wypowiedzenia oczekiwało 115 pracowników.
- **Rejestracje (w półroczu).** Z łącznej liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (tzw. „napływu”) w I półroczu 2023 r. (44811 osób), 1722 osób (3,8 proc.) przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy było uprzednio zwolnionych z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy (w okresie I półrocza 2022 r. – 3,6 proc.).
- **Rejestracje (stan na koniec okresu).** Osoby zwolnione z przyczyn nie dotyczących pracowników stanowiły 4,1 proc. ogółu bezrobotnych – wg stanu na 30.VI.2023 r. Dla porównania wg stanu na 30.VI.2022 r. – 4,1 proc.
- Najwyższą liczbę zgłoszeń zwolnień odnotowano w I półroczu 2009 r., a najwięcej wypowiedzeń umów o pracę wręczono w I półroczu 2009 i 2011 r.

5.14. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Wyплаты świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy

Realizacja wsparcia w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim	I półrocze 2022	I półrocze 2023	Wzrost/spadek (w liczbach)	Wzrost/spadek (w proc.)
Wyплаты świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy (tys. zł)	1310,3	9652,20	8341,9	636,64 proc.
w tym wynagrodzenia za pracę (tys. zł)	524,7	2525,0	2000,3	381,23 proc.
w tym składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy (tys. zł)	127,2	622,10	494,9	389,07 proc.
w tym odszkodowania z art. 36(1) par.1 Kp. (tys. zł)	59,2	1883,60	1824,4	3081,76 proc.
w tym odprawy pieniężne (tys. zł)	372,0	3536,50	3164,5	850,67 proc.
Ilość świadczeń	252,0	2091,00	1839,0	729,76 proc.
Liczba pracodawców, którym pracownikom wypłacono świadczenia	7,0	6,00	-1,0	-14,29 proc.
Liczba osób, którym wypłacono świadczenia	66,0	435,00	369,0	559,09 proc.
Kwoty należności FGŚP odzyskane w wyniku windykacji (tys. zł)	2015,7	1425,60	-590,1	-29,28 proc.

Wnioski

(na podstawie danych z powyższej tabeli)

- W okresie pierwszych 6 miesięcy 2023 r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie dokonał wypłat ze środków Funduszu na kwotę 9,6 mln zł na rzecz pracowników i byłych pracowników 6 podmiotów gospodarczych. Wypłacone świadczenia objęły łącznie 435 uprawnionych osób.
- W I połowie 2023 r. (w por. do I połowy 2022 r.) nastąpił wzrost o 636,64 proc. wartości wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy oraz wzrost o 559,09 proc. osób uprawnionych do skorzystania z FGŚP. Warunkowało to większą ilość wypłaconych środków finansowych w przeliczeniu na 1 uprawnionego.
- W I półroczu 2023 r. (w por. do I półrocza 2022 r.) nastąpił również spadek liczby niewypłacalnych pracodawców na terenie województwa podkarpackiego.
- Firmy korzystające ze środków FGŚP działały w branży budowlanej, przetwórstwa żywności, produkcyjno-metalowej, doradczo-finansowej i turystycznej. W I połowie 2023 r. ze wsparcia FGŚP skorzystało 6 niewypłacalnych firm, w tym 2 zatrudniających do 20 osób, 1 zatrudniająca do 100 osób i 3 zatrudniające powyżej 100 osób.
- W I półroczu 2023 r. wypłaty świadczeń wynosiły 9,6 mln zł i objęły 435 osób. W I półroczu 2022 r. wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 1,3 mln zł dla 66 osób.
- Kwoty windykacji w I połowie 2023 r. na poziomie ponad 1,4 mln spowodowane są końcowym stadium procesów upadłości firm, których pracownicy otrzymali środki FGŚP w ostatnich latach. Postępowanie upadłościowe może trwać od kilku do nawet kilkunastu lat. Wahania wpływów z windykacji są zatem naturalną konsekwencją specyfiki działalności FGŚP.

ZAKOŃCZENIE

- **Spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia.** Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim wyniosła 8,4 proc. wg stanu na dzień 30 VI 2023 r. (31 XII 2022 r. – 8,8 proc.). Nastąpił spadek w okresie I półrocza 2023 r. o 0,4 pkt. proc. Spadek stopy bezrobocia warunkowany był zmniejszeniem się liczby bezrobotnych i lepszą sytuacją w okresie letnim na rynku pracy.
- W I półroczu 2023 r. więcej osób wyrejestrowano z powiatowych urzędów pracy (tzw. „odpływ” – 48793) niż ich zarejestrowano (tzw. „napływ” – 44811). Różnica pomiędzy napływem a odpływem wyniosła 3982 osoby *in minus*, co oznacza, że więcej osób

wyrejestrowano niż zarejestrowano w analizowanym okresie w PUP. Liczba -3982 jest tożsama ze spadkiem liczby bezrobotnych między stanami na koniec grudnia 2022 r. i czerwca 2023 r.

- **Bezrobocie wielokrotne i długotrwałe.** Najliczniejszą grupą bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy byli długotrwałe bezrobotni tj. 37173 – 57,1 proc. ogółu osób bezrobotnych. W stosunku do stanu na koniec I półrocza 2023 r. udział bezrobotnych długotrwałe wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 57,8 proc. do 57,1 proc. Od dłuższego czasu odnotowywany jest wysoki napływ do urzędów pracy osób już wcześniej bezrobotnych tj. rejestrujących się po raz kolejny. Większość rejestracji w PUP stanowią osoby powracające do bezrobocia od 1990 r. Osoby te stanowiły w I półroczu 2023 r. – 82,3 proc. ogólnej liczby napływu do statystyk osób bezrobotnych (w I półroczu 2022 r. – 80,2 proc.). Doświadczenie zawodowe zdezaktualizowało się w przypadku osób zarejestrowanych po raz kolejny od 1990 r. jako bezrobotni długoterminowo z powodu czasu jaki upłynął od faktu ich ostatniego zatrudnienia. Okres ten może wynosić w niektórych przypadkach nawet do 30 lat od ostatniej pracy zarobkowej.
- **Bezrobocie kobiet.** Ponad połowę ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP według stanu na dzień 30 czerwca 2023 r. stanowiły kobiety (52,4 proc.), podczas gdy na koniec 2022 r. – 54,0 proc. Bezrobotne kobiety przeważają również wśród długotrwałe bezrobotnych. Według stanu na dzień 30. VI. 2023 r. długotrwałe bezrobotne kobiety stanowiły 55,9 proc., podczas gdy na koniec 2022 r. – 56,6 proc.
- **Bezrobocie na wsi.** Od dłuższego czasu utrzymuje się wysoki poziom bezrobotnych zamieszkałych na wsi – 62,4 proc. bezrobotnych ogółem. Są to niewykorzystane dla rozwoju nowoczesnej gospodarki zasoby pracowników, będących w wieku produkcyjnym. Stanowią tzw. bezrobocie ukryte na wsi,
- **Kumulacja poziomów wykształcenia wśród bezrobotnych.** Ponad 50,0 proc. bezrobotnych tj. 53,9 proc. ogółu posiadała wykształcenie zawodowe tj. wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,0 proc.) oraz policealne i średnie zawodowe (26,9 proc.). Trzecią kumulacją były osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i niższym tj. 18,5 proc. ogółu osób bezrobotnych. Nieadekwatne umiejętności w stosunku do potrzeb pracodawców są barierą w efektywnym zatrudnianiu pracowników. Stanowią przeszkodę w rozwoju regionu. Opóźniają wzrost poziomu i jakości życia jego mieszkańców. W dobie *knowledge based economy* (gospodarki opartej na wiedzy) i *life long learning*

(konieczności doskonalenia swoich umiejętności zawodowych przez całe życie) wykształcenie dostosowane do potrzeb rynku pracy – zawodowe lub wyższe [medycyna, nauki ścisłe] pozytywnie korelują z szansą na uzyskanie oferty pracy.

- Istotne jest również dostosowanie i doskonalenie kwalifikacji do potrzeb zmian na rynku. Odnotowujemy [badania ankietowe, eksploracja baz danych GUS] nadal dużą rozbieżność pomiędzy rodzajem posiadanych umiejętności i uprawnień pracowników, a potrzebami pracodawców. Stąd ważną sprawą jest zapewnienie osobom zainteresowanym możliwości nieodpłatnego kształcenia zawodowego. Uzyskania umiejętności i wiedzy potrzebnych do pracy w zawodzie lub możliwości szybkiego przekwalifikowania.
- Szkolenia są równie istotne dla osób w wieku powyżej 30 lat, co dla osób do 30 roku życia, z tą różnicą, że grupa bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 30 roku życia w pewnych warunkach – potrzebuje większych możliwości co do uzyskania przekwalifikowania w zakresie aktualnych potrzeb rynkowych, a nie tylko uzupełnienia już posiadanych umiejętności i uprawnień. Osoby powyżej 30 roku życia w przypadku utraty pracy wymagają dłuższych i bardziej kosztownych szkoleń, ponieważ oczekiwania pracodawców i zakres obowiązków są dla nich większe, aniżeli wymagana adresowane do młodego pracownika.
- Osoby w wieku powyżej 30 lat tj. mieszczące się w przedziale od 31 do 50 lat stanowią już nieco ponad połowę ogółu bezrobotnych w PUP, przy czym udział ten ma tendencję wzrostową (patrz wykres 20, str. 45). **Następuje jednocześnie spadek osób młodych, będących do 30 roku życia.** Wyjaśnieniem tego zjawiska może być z jednej strony depopulacja (starzenie się społeczeństwa), a z drugiej emigracja ekonomiczna najmłodszych i najbardziej mobilnych, inteligentnych i wartościowych pracowników do krajów Europy Zachodniej i Północnej.
- Inną ilustracją zmian w ilości osób młodych jest **rejestrowane bezrobocie osób z wykształceniem wyższym.** Wykształcenie wyższe to 15,6 proc. bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego 30 VI 2022 r. – 15,8 proc. odnotowano spadek udziału o 0,2 pkt. proc. W czerwcu 2001 r. odsetek osób z wykształceniem wyższym wynosił 2,9 proc. ogółu bezrobotnych. Po okresie pierwotnego wzrostu od niewielkich wartości procentowych w ostatniej dekadzie XX w. w XXI w. nadal następuje wzrost aż do 16,5 proc. w końcu stycznia 2021 r. Dopiero od lutego 2021 r. (16,3 proc.) następuje spadek osób bezrobotnych o wykształceniu wyższym. Możliwe, że proces ten jest powiązany z większą emigracją

osób młodych za granicę, po uzyskaniu odpowiednich kwalifikacji w Polsce, czyli ukończeniu uczelni wyższej.

- **Silver unemployment.** Bezrobotni w wieku od 18 do 44 lat (wiek produkcyjny, mobilny) to 64,7 proc. ogółu bezrobotnych, a przedział od 45 do 60 lat i więcej – to 35,3 proc. ogółu. W czerwcu 2001 r. liczba bezrobotnych od 18 do 44 lat to 86,4 proc. ogółu bezrobotnych, a od 45 do 60 lat i więcej – 13,6 proc. W dłuższym przedziale czasu zmieniły się proporcje osoby młode/starsze w strukturze bezrobocia rejestrowanego w PUP. Spadła liczba osób młodych o 21,7 pkt. proc., by wzrosnąć w przedziale od 45 do 60 lat i więcej o 21,7 pkt. proc.
- **Osoby bezrobotne bez doświadczenia.** 13,4 proc. bezrobotnych nie posiadało udokumentowanego doświadczenia zawodowego, a 47,4 proc. bezrobotnych w PUP posiadało krótki staż pracy tj. do 5 lat.
- **Zwolnienia grupowe.** W I półroczu 2023 r. wypowiedzenia umów o pracę z powodów nie dotyczących pracowników otrzymało łącznie 353 osoby (w I półroczu 2022 r. 204 osoby). Nastąpił wzrost o 149 osób.
- **Odpyły do zatrudnienia.** Z powodu podjęcia pracy wyłączono 27913 osób bezrobotnych, co stanowiło 57,2 proc. odpływu z ewidencji osób bezrobotnych w I półroczu 2023 r. **Samodzielne rezygnacje.** Wzrasta liczba bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani z powodu nie potwierdzania w urzędach pracy gotowości do podjęcia zatrudnienia. W I półroczu 2023 r. było to 6673 osób, co stanowiło 13,7 proc. ogółu wyrejestrowanych w półroczu. W I półroczu 2022 r. – 6470 osób, co stanowiło 12,5 proc ogółu wyrejestrowanych.
- **Oferty pracy i aktywizacji zawodowej.** Odnotowano wzrost liczby ofert pracy i znaczne przestrzenne zróżnicowanie zarówno ich dostępności jak i jakości. W I półroczu 2023 r. zgłoszono 23753 ofert tj. o 3911 mniej jak w I półroczu 2022 r. (27664). Do ofert pracy wlicza się wolne miejsca pracy jak i miejsca aktywizacji zawodowej. **Wolne miejsca pracy.** W I półroczu 2023 r. odnotowano 18659 miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W I półroczu 2022 r. – 21700. Nastąpił spadek o 3041 miejsc zatrudnienia. **Wolne miejsca aktywizacji zawodowej.** W I półroczu 2023 r. odnotowano 5094 miejsc aktywizacji zawodowej, a w I półroczu 2022 r. – 5964. Nastąpił spadek o 870 miejsc aktywizacji zawodowej. **Oferty pracy subsydiowanej.** W okresie I półrocza 2023 r. nastąpił spadek ofert subsydiowanych, wśród wszystkich zgłoszonych do PUP (10020

ofert subsydiowanych tj. 42,2 proc. wszystkich ofert PUP). W I półroczu 2022 r. odnotowano subsydiów 11166 tj. 40,4 proc. ofert pracy ogółem.

- **Wsparcie samozatrudnienia.** Spadek bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu uzyskania **dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej**. W I półroczu 2023 r. wyrejestrowano 978 osób bezrobotnych z powodu podjęcia działalności gospodarczej, a w I półroczu 2022 r. – 1066 bezrobotnych. Na ten cel wydatkowano w I półroczu 2023 r. 15,0 proc. ogółu środków Funduszu Pracy (w I półroczu 2022 r. – 12,9 proc.). **Wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy.** Odnotowano spadek bezrobotnych, skierowanych przez PUP w ramach **refundacji kosztów pracodawcy na wyposażenie i doposażenie miejsca pracy**. W I półroczu 2023 r. skierowano przez PUP 900 osób bezrobotnych, a w I półroczu 2022 r. 1119 osoby bezrobotne. Przeznaczono na ten cel w I półroczu 2023 r. 6,7 proc. ogółu środków Funduszu Pracy (w I półroczu 2022 r. – 9,3 proc.).

Bezrobocie w najbliższym czasie znacznie nie wzrośnie. Pierwszym powodem jest niż demograficzny. Drugim – łatwe nabycie poszukiwanych zawodów, języka i emigracja osób w wieku produkcyjnym – z powodu wyższego poziomu zarobków do krajów Europy Zachodniej i Północnej. Trzeci – wynika z niepewności geopolitycznej. Mogą nastąpić inne przyczyny spadku liczby ludności, które wynikają nie tylko z depopulacji. Paradoksalnie powiaty „przemysłowe”, w których miejsca pracy w województwie podkarpackim zależą od zleceniodawców i zamówień z krajów trzecich – mogą w przyszłości w większym stopniu okresowo powodować wzrost liczby bezrobotnych, który w dłuższej perspektywie się nie utrzyma – przy korzystnych trendach rynkowych w Europie i na świecie. W bardziej odległej przyszłości rolnictwo w połączeniu z rodzinną produkcją realizowaną w małych partiach towarów przyczynią się do większej odporności na kryzysy. W obniżeniu inflacji pomaga prosumpcja, a coraz więcej produkcji jest realizowana przez konsumentów. Okazuje się że nie tylko jakiś zespół, kolektyw, firma, korporacja – może być producentem.

Prosumpcja jest powrotem do produkcji w małych grupach społecznych, niejednokrotnie na wsi, ale z zastosowaniem najnowocześniejszych „cudów techniki”. Relacje pomiędzy producentem i konsumentem mogą ulec zmianie, a wówczas większa część działalności nie będzie dla rynku, tylko na zaspokojenie własnych, lokalnych potrzeb. Jak można się domyślać, proces będzie następował powoli, powodując pewne przesilenia. Technologia nadal będzie w rozwoju, a społeczności lokalne w zupełnie innej

formie jak to miało miejsce wcześniej – otrzymają dostęp do nowoczesnych środków produkcji, niejednokrotnie we własnym domu. Nie będzie potrzeby tworzenia rozbudowanej linii produkcyjnej w jednym miejscu i czasie, chociaż jeżeli taka będzie potrzebna z powodu procesów technologicznych – systemowo nie będzie wykluczona. Produkcja jest realizowana w różnych formach, również i w ramach przestarzałej XIX w. masówki. W niektórych segmentach rynku będzie korzystna, a w innych dłużej się nie utrzyma. Upowszechni się asynchroniczny model produkcji jako alternatywa dla tradycyjnej taśmy produkcyjnej w jednym miejscu i czasie. Odnawialne źródła energii będą wypierać te tradycyjne. Zasada kurczącego się surowca będzie wpływać na cenę, a to spowoduje, że konsumenci zaczną poszukiwać tańszych źródeł energii dla gospodarstwa domowego lub w produkcji ²⁶.

- Znaczny popyt na technologie niskoemisyjne – utrzyma się w okresie nadchodzących dekad. Będą wspierać niezależność energetyczną województw, a specjaliści nauk ścisłych znajdą pracę rozwijając nowe technologie. Krajowa produkcja elementów półprzewodnikowych czy całych modułów i urządzeń energetyki odnawialnej – będzie się opłacać. Już dziś wiele produktów gospodarstwa domowego np. z dziedziny audio jest montowana w regionie, z komponentów Doliny Krzemowej, w małych partiach, na zamówienie przez internet. Nowe firmy zaczynają przynosić zysk. Oferta poszerza się o towary wyższej jakości, bardziej zaawansowane w technologii niż oferuje tradycyjny handel. Pojawia się również grupa konsumentów, którzy przez internet poszukują nowych towarów.
- Małe zespoły produkcyjne posiadają komfort pracy w tajemnicy i lepiej chronią patenty. Warunkują niezależność regionu od współpracy z konkurencją i ewentualnym nieodpłatnym wykorzystaniem pomysłów przez konkurencję. Produkując niezależnie od kooperantów można ograniczyć koszty transportu i logistyki. Zachowanie produkcji w kraju wpływa na spadek cen i możliwość zaspokojenia lokalnego zapotrzebowania. Powodując uniezależnienie się od znacznych, nieuzasadnionych wzrostów cen na świecie, stanowi skuteczne antidotum na możliwy kryzys.

²⁶ Niewykorzystaną szansą rozwoju dla przemysłu high-tech w województwie pozostaje deficyt produkcji zaawansowanych podzespołów elektronicznych i rozwój patentów. W województwie funkcjonują firmy tworzące oprogramowanie i wyższe uczelnie o profilu technicznym. Produkcja tego typu należy również do gospodarki przyszłości, która będzie przyjazna dla środowiska nie tylko przez tak zwaną niską emisję spalin do atmosfery, ale przez zmniejszenie energochłonności i możliwie niskie koszty utylizacji przestarzałych produktów.